

Dugsiga Hoose ee Southville

Qayb ka mid ah

Siyaasadda Ilaalinta iyo Ilaalinta Carruurta

Siyaasad waxaa qoray:	Ilaalinta Iskaashiga Badbaadada ee Bristol; Andy Bowman (Hoggaanka Badbaadinta ee loo qoondeeyay).	
Ansixiyay Guddiga Maamulka:	23.9.25	
Taariikhda dib u eegista mustaqbalka:	Sebtember 2026	
Saxiixay: (Macallinka)		Taariikhda: 23.9.25

Saxiixay: (Guddoomiyaha Gudoomiyaha)		Taariikhda: 23.9.25
---	--	------------------------

Faahfaahinta Cusboonaysiinta Siyaasadda

Taariikhda	Faahfaahin
01/09/2020	La cusbooneysiyyay oo dib loo qoray si ay uga tarjumaan COVID-19, hagitaan cusub oo sharci ah Ilaalinta Carruurta Badbaadada Waxbarashada, iyo fududeynta akhriska
01/09/2021	Hoos Ka Daawo Muuqaalka Heesta Cusub Ee Hees Cusub Oo La Magac Baxday Hees Cusub Oo La Magac
01/09/2022	La cusbooneysiyyay oo dib loo qoray si ay uga tarjumaan tilmaamaha cusub ee sharciga ah ee 2022
01/09/2023	La cusbooneysiyyay oo dib loo qoray si ay uga tarjumeyso tilmaamaha cusub ee sharciga ah ee 2023
01/09/2024	La cusbooneysiyyay oo dib loo qoray si ay uga tarjumeyso tilmaamaha cusub ee sharciga ah ee 2024
01/09/2025	La cusbooneysiyyay oo dib loo qoray si ay uga tarjumeyso tilmaamaha cusub ee sharciga ah ee 2024 Macluumaad lagu daray tilmaamaha BCC 2025 oo ku saabsan ilaalinta carruurta leh asalka socdaalka qasabka ah.

Waxyaabaha ku jira

Qaybta 1aad: Siyaasadda

1.1	Qeexitaannada	3
1.2	Hordhac	3
1.3	Bayaanka Sinnaanta	5
1.4	Ujeeddooyinka Guud	5
1.5	Filashooyinka xirfadeed, doorarka iyo mas'uuliyadaha	6
1.6	Tababarka Badbaadada ee Shaqaalah	8
1.7	Shaqaaleysiinta Badbaadada ah iyo Dhaqanka Shaqada Badbaadada	9
1.8	Meelaha Ilaalinta Muhiimka ah	

Qaybta 2: Habraacyada

2.1	Warbixinta Welwelka	12
2.2	Wadaagista Macluumaadka	12
2.3	Aqoonsiga iyo kormeerka baahida bartayaasha nugul.	13
2.4	Hay'adaha Badan Oo Ka Shaqeeya	14
2.5	Joojinta, ka-saarista joogtada ah iyo hawlgelinta qodobbada kale	14
2.6	Carruurta Waxbarashada Ka Maqan	15
2.7	Ka jawaab dhacdooyinka waxyeelada ilmaha - Carruurta	16
2.8	Ra'iisul Wasaare Khayre Oo Ka Jawaabay Hadal Ka Soo Yeeray Siyaasiyiin	18
	Ka Tirsan Xisbiqa Kulmiye	
2.9	Caafimaadka maskaxda iyo fayoobaanta.	19
2.10	Badbaadada Online	20

LIFAAQYADA

Lifaaga A Dukumiintiyada Muhiimka ah	21
Lifaaga B Warbixinta Welwelka	21
Lifaaga C ee wax ka qabashada shaacinta xadgudubka	27
Lifaaga D: Noocyada Xadgudubka iyo Dayaca	27
Lifaaga E: Tallaabooyin gaar ah oo lagu qaadayo arrimaha badbaadada mawduuca	29
Lifaaga F - Siyaasadda Lifaaga haddii ay dhacdo xannibaadda qaranka.	34

QAYBTA 1: Siyaasad

1.1 Qeexitaannada

Badbaadinta waxaa lagu qeexaa sida:

- Bixinta caawimaad iyo taageero si loo daboolo baahida carruurta sida ugu dhakhsaha badan ee dhibaatooyinku soo baxaan.
- Ka ilaalinta carruurta si xun loola dhaqmo, ha ahaato gudaha ama dibedda, oo ay ku jiraan internetka
- Ka hortagga naafada caafimaadka maskaxda iyo jirka ama koritaanka carruurta
- In la hubiyo in carruurtu ku koraan xaalado waafaqsan daryeel ammaan ah oo wax ku ool ah.
- Qaadashada tallaabooyin si ay u oggolaadaan dhammaan carruurta inay helaan natijjooyinka ugu fiican.

Ilaalinta Carruurta waxaa lagu qeexay Sharciga Carruurta 1989 (s.47) marka ilmuu la xanuunsanayo ama ay u badan tahay inuu la kulmo waxyeello weyn. Iyadoo la raacayo tilmaamaha sharciga iyo sharciga, waa in tallaabooyin la qaadaa si loo ilaaliyo loona horumariyo daryeelka ilmaha.

1.2 Hordhac

Ilaalinta iyo kor u qaadista daryeelka carruurta waa **mas'uuliyadda** qof walba. **Qof kasta** oo la xiriira carruurta, qoysaskooda iyo daryelayaasha, wuxuu leeyahay door uu ka ciyaaro.

- Si loo fuliyo mas'uuliyaddan si wax ku ool ah, dhammaan xirfadlayaasha waa inay hubiyaan in qaabkooda uu ku saleysan yahay ilmaha. Tani waxay ka dhigan tahay inay had iyo jeer tixgeliyaan waxa **ugu wanaagsan** ee ilmaha.
- Wuxuu door ka ciyaraa aqoonsiga walaaca, wadaagista macluumaadka iyo qaadashada tallaabo deg deg ah.
- Dhibbanayaasha waa in **aan marnaba** la siinin aragti ah inay dhibaato abuurayaan iyagoo soo sheegaya xadgudubka, rabshadaha galmeda, ama dhibaateynta galmeda. Mana aha in qof kasta oo la kulmay waxyeello aan marnaba laga dhigin inuu dareemo inuu warbixin sameeyo.

Dugsiga Hoose ee Southville waxaa ka go'an ilaalinta iyo kor u qaadista daryeelka carruurta adoo adeegsanaya:

- In la helo jawi nabdoon oo carruurta iyo dhallinyaradu wax ku baran karaan.
- Si dhakhso ah u soo saar walaaca ku saabsan daryeelka ilmaha.

- Fulinta mas'uuliyadeena sharciga ah si aan u ogaano carruurta u baahan kara caawimaad hore ama la ildaran, ama ay u badan tahay inay la kulmaan, waxyeello weyn.

Dhammaan tallaaboooyinka ay qaadaan **Dugsiga Hoose ee Southville** waxay noqon doonaan kuwo waafaqsan:

- **Sharciga hadda jira** (kuwan waxaa lagu soo koobay Wada [Shageynta Si Loo Ilaaliyo Carruurta: qaab-dhismeedka sharciga](#))
- **Tilmaamaha sharciga, qaranka, iyo kuwa maxalliga ah – tan waxaa ka mid ah:**
- **Ka wada shageynta Ilaalinta Carruurta,** oo dejinaya qabanqaabada shaqada ee hay'adaha kala duwan si loo ilaaliyo loona dhiirrigeliyo daryeelka carruurta iyo dhallinyarada loona ilaaliyo waxyeello; intaa waxaa dheer, waxay qeexaysaa doorarka iyo mas'uuliyadaha sharciga ah ee dugsiyada.
- **Ilaalinta Badbaadada Carruurta ee Waxbarashada** waa hagitaan sharci ah oo ay soo saartay Waaxda Waxbarashada oo dhammaan dugsiyada iyo kulliyadaha ay tahay inay tixgeliyaan marka ay gudanayaan waajibaadkooda si ay u ilaaliyaan oo kor u qaadaan daryeelka carruurta.
- **Qaab-dhismeedka sharciga ee Marxaladda Aasaasiga ah ee Sannadaha Hore** waa hagitaan sharci ah oo dejija heerarka ay tahay in bixiyeyaasha iskuulka iyo xanaanada carruurta ay tahay inay la kulmaan waxbarashada, horumarinta, iyo daryeelka carruurta laga bilaabo dhalashada ilaa 5.
- **Hanuuninta maxalliga ah ee Iskaashiga Badbaadinta Deegaanka:** ku saabsan mowduucyada ilaalinta gaarka ah ayaa laga heli karaa [Websaydhka Iskaashiga Badbaadada ee Bristol](#).
- **Tilmaamaha dowladda ee la xiriira:**
  - **COVID19: Dugsiga Hoose ee Southville** wuxuu abuuray lifaaq dukumiintigan si uu uga tarjumo isbeddelada la sameeyay inta lagu guda jiro xannibaadda ama haddii ay dhacdo xiritaan dheeraad ah. Kuwani waxaa laga heli karaa [boggayaga internetka](#).
  - **Arrimaha ilaalinta gaarka ah ee mawduuca** - ururinta hagitaannada casriga ah waxaa laga heli karaa bogga hagida Kooxda Badbaadinta ee Waxbarashada.
<https://www.bristolsafeguardingineducation.org/guidance/>

Siyaasaddan waa in la akhriyaa iyadoo lala kaashanayo xeerarka soo socda:

- Qorista iyo Xulashada
- Warbixin ku saabsan
- Xeerka Anshaxa ee Shaqaalaha
- Xiriirka iyo Dabeeecadda (oo ay tahay inay ku jiraan tallaabooyn looga hortagayo xoogsheegashada, oo ay ku jiraan xadgudubka internetka, nacaybka ku saleysan iyo takoorka, iyo Siyaasadda Ka-saarista ee dukumiinti gaar ah)

- E-Safety
- Siyaasadda Ku Caawinta Carruurta Ku Jira Daryeelka
- Ka qaybgalka (oo ay ku jiraan jawaabta badbaadada ee carruurta ka maqan waxbarashada)
- Caafimaadka iyo Badbaadada

Macallinku waa inuu hubiyaa in siyaasadaha iyo habraacyada kor ku xusan, oo ay qaateen hay'adaha maamulka iyo milkiilayaasha, ay yihiin kuwo la heli karo, la fahmi karo oo ay raacaan dhammaan shaqaalaha.

1.3 Bayanka Sinnaanta

Si kastaba ha noqotee, waxaan ka fiirsan doonaa waajibaadkeenna hoos ku qoran.

Sharciga Sinnaanta 2010 iyo waajibaadkayaga guud iyo kuwa gaarka ah

hoosta Waajibaadka Sinnaanta

Waaxda Dadweynaha. Waajibaadka guud waxaa ka mid ah:

1. Baabi'inta takoorka, dhibaataynta, dhibanaha, iyo habdhaqanka kale ee mamnuucay Sharciga Sinnaanta 2010.
2. Horumarinta sinnaanta fursadaha ee u dhexeeya dadka wadaaga astaamaha la ilaaliyo iyo dadka aan wadaagin.
3. Kobcinta xiriir wanaagsan oo ku saabsan dhammaan astaamaha la ilaaliyo ee u dhexeeya dadka wadaaga astaamaha la ilaaliyo iyo dadka aan la wadaagin.

Faahfaahinta waajibaadkayaga gaarka ah waxaa lagu daabacay **bayaanka sinnaanta ee Dugsiga Hoose ee Southville** iyo ujeeddooyinka la qiyaasi karo. Kuwani waxaad ka heli kartaa boggayaga internetka halkan:

www.southville.bristol.sch.uk/media/1723/southville-equalities-statement-and-strategic-objectives-approved-221122.pdf

Waxaan u hoggaansameynaa labadaba Axdiga Sinnaanta Bristol iyo Axdiga Carruurta ee Bristol si aan gacan uga geysano Qorshaha Hal Magaalo.

Shaqaaluhu waxay ka warqabaan caqabadaha dheeraadka ah ee hortaagan aqoonsiga xadgudubka iyo dayaca carruurta leh Baahiyaha Waxbarashada Gaarka ah iyo Naafada (SEND). Tani waxay la jaanqaadi doontaa baahiyaha waxbarashada gaarka ah iyo siyaasadda naafada: www.southville.bristol.sch.uk/media/2041/special-educational-needs-and-disabilities-approved-18624.pdf

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu sidoo kale u hoggaansamaya mabaadi'da iyo dhiirrigelinta dhaqanka ka hortagga cadaadiska iyadoo la raacayo Heshiiska Qaramada Midoobay ee Xuquuqda Carruurta iyo Sharciga Xuquuqda Aadanaha ee 1998.

1.4 Ujeeddooyinka Guud

Siyaasadani waxay gacan ka geysan doontaa ilaalinta carruurta **Dugsiga Hoose ee Southville** adoo adeegsanaya:

- Caddaynta rajooyinka ilaalinta ee xubnaha bulshada waxbarashada, shaqaalaha, hay'adda maamulka, bartayaasha, iyo qoysaskooda.
- Gacan ka geysashada sameyn ta dhaqan badbaado leh, adkeysi leh, oo adag oo ku saabsan goobta lagu dhisay qiyamka la wadaago; Halkas oo bartayaasha loola dhaqmo si xushmad iyo sharaf leh, la baro inay midba midka kale iyo shaqaalaha ula dhaqmaan si xushmad leh, ammaan dareemaan, cod leh oo la dhageysto.
- Taageerida hababka ilaalinta macnaha guud ee lagu dhaqmo aqoonsiga in goobta goobta ay noqon karto goob ay waxyeello ka dhici karto.
- Dejinta rajooyinka horumarinta aqoonta iyo xirfadaha bulshada goobta (shaqaalaha, bartayaasha, waalidiinta / daryeelayaasha) calaamadaha iyo tilmaamayaasha arrimaha ilaalinta iyo sida looga jawaabo.
- Aqoonsiga hore ee baahida loo qabo bartayaasha nugul iyo bixinta faragelin isku dheelitiran si kor loogu qaado daryeelkooda iyo nabadjelyadooda.
- La shaqeeynta iskaashi lala yeesho ardayda, waalidiinta, iyo hay'adaha kale ee Iskaashiga Badbaadinta Deegaanka.

Dugsiga Hoose ee Southville waxaa loo magacaabay hay'ad ku habboon Iskaashiga Badbaadinta Deegaanka (Ilaalinta Iskaashiga Badbaadada ee Bristol). Siyaasadani waxay dejineysaa waajibaadkeeda sharciga ah ee ah inay iskaashiga, raacdoo oo ay u hoggaansato qabanqaabada la daabacay sida ay dejisay Iskaashiga Badbaadada Bristol.

1.5 Filashooyinka xirfadeed, doorarka iyo mas'uuliyyadaha

1.5.1 Doorka dhammaan shaqaalaha

- Dhammaan shaqaaluhu waxay akhriyi doonaan oo fahmi doonaan Qaybta 1 ee tilmaamaha sharciga ah ee Badbaadada Carruurta ee Waxbarashada. Kuwa si toos ah ula shaqeeya carruurta waxay sidoo kale akhriyi doonaan Lifaaqa B.
- Intaas waxaa sii dheer, dhammaan shaqaaluhu waxay ka warqabi doonaan nidaamyada jira ee taageera ilaalinta oo ay ku jiraan akhrinta Siyaasaddan Ilaalinta iyo Ilaalinta Carruurta; Siyaasadda Dabeeecadda; Siyaasadda Habdhaqanka Shaqaalaha (xeerka anshaxa); ilaalinta jawaabta carruurta ka maqan waxbarashada; iyo doorka Hoggaanka Badbaadada ee loo qoondeeyay (DSL).
- Ogow cidda iyo sida loola xiriyo DSL iyo ku-xigeennada kasta, Guddoomiyaha Guddoomiyaha, iyo Guddoomiyaha mas'uulka ka ah ilaalinta.
- Dhammaan shaqaalaha waxay awoodi doonaan inay aqoonsadaan bartayaasha nugul oo ay qaadaan tallaabootayin ay ku ilaalinayaan ammaankooda. Macluumaadka ama walaaca ku saabsan bartayaasha waxaa lala wadaagi doonaa DSL halkas oo ay ku jiraan kuwan:

- kuwaas oo laga yaabo inay u baahdaan shaqaale bulsho oo laga yaabo inay la kulmaan xadgudub, dayacaad ama ka faa'iideysi.
- Waxay u baahan tahay taageero caafimaad oo dhimirka ah.
- Waxaa laga yaabaa inay ka faa'iideysato caawimaad hore.
- halkaas oo ay jirto walaac xagjirnimo ah.
- Halka laga yaabo in dembi la galay?
- U cad siyaasadda iyo habraacyada goobta ee ku saabsan [xadgudubka ilmaha-ilmaha](#), carruurta ka maqan waxbarashada iyo [kuwa u baahan taageerada caafimaadka maskaxda](#), iyo [saameynta tikniyoolajiyadda ee la xiriirta badbaadada](#) internetka.
- Ka qayb qaadashada haddii ay habboon tahay, si ay u fuliyaan shaqsiyadeed. Qorshayaasha lagu sii ilaalinayo bartayaasha nugul oo ay fahmaan horumarkooda tacliimeed iyo gaaritaankooda iyo ilaalinta dhaqanka himilooyinka sare ee kooxdan.
- Diiwaan walaacyada si habboon oo waqtigeeda ku habboon adoo adeegsanaya nidaamyada ilaalinta goobta.
- Si aad uga warqabto baahida loo qabo in kooxda hoggaanka sare loo soo bandhigo wixii walaac ah ee ay ka qabaan dhaqamada ilaalinta ee dugsiga.

1.5.2 - Doorka Hoggaanka Badbaadinta ee loo qoondeeyay (DSL)

Waajibaadka waxaa lagu qeexay ilaalinta badbaadada carruurta ee waxbarashada (Lifaaqa C)

Faahfaahinta DSL iyo Ku-xigeenka DSL waxaa laga heli karaa **websaydhka Dugsiga Hoose ee Southville**, joornaalkayaga, ama guddiga ogeysiiska ee soo dhaweynta.

- DSL waa xubin sare oo ka mid ah shaqaalaha oo qaada mas'uuliyadda hogaaminta ee ilaalinta iyo ilaalinta carruurta ee goobta.
- DSL waxay la shaqeysaa Maamulaha / Maamulaha, iyo hoggaamiyeyaasha istiraatiijiyadeed ee khuseeya, iyagoo qaadaya mas'uuliyadda hogaaminta kor u qaadista natiijooyinka waxbarashada iyadoo la ogyahay arrimaha daryeelka, ilaalinta iyo ilaalinta carruurta ee bartayaasha u baahan ay la kulmaan ama ay la kulmeen, iyo aqoonsiga saameynta ay arrimahan ku yeelan karaan xaadiritaanka ardayga, ka-qaybgalka iyo guusha dugsiga ama kuleejka.
- Hawlaha waxaa ka mid ah maareynta shaqada ay qabtaan ku-xigeenka DSL.
- Maareynta aqoonsiga hore ee nuglaanta bartayaasha iyo qoysaskooda shaqaalaha iyada oo loo marayo sababaha walaaca ama ogeysiisyada. Tani waxay hubin doontaa in diiwaanno qoraal ah oo faahfaahsan, sax ah, oo aamin ah oo ku saabsan walaaca, gudbinta iyo sababaha go'aan kasta oo la gaaro.
- Waxay maamushaa gudbinta la-hawlgalayaasha ilaalinta maxalliga ah halkaas oo bartayaasha leh baahiyoo dheeri ah lagu aqoonsaday. Kuwaas waxaa ka mid noqon kara -
- kuwaas oo u baahan shaqaale bulsho oo laga yaabo inay la kulmaan xadgudub, dayacaad ama ka faa'iideysi
- Waxay u baahan tahay taageero caafimaad oo dhimirka ah.
- Yaa ka faa'iideysan kara gargaarka degdegga ah?

- halkaas oo ay jirto walaac xagjirnimo ah.
- Halka laga yaabo in dembi la galay?

DSL sidoo kale:

- La shaqee dadka kale - u shaqeeynta sidii barta xiriirka hay'adaha dibedda ee ku saabsan ilaalinta.
- Taageer oo kula talin shaqaalaha kale inay u gudbiyaan hay'adaha kale.
- Marka loo baahdo, la xiriir maareeyaha kiiska iyo Sarkaalka Maamulka Deegaanka ee loo qoondeeyay (LADO) ee la xiriira kiisaska ilaalinta carruurta ee khuseeya xubin ka mid ah shaqaalaha.
- Isku dubaridka tababarka ilaalinta iyo kor u qaadista wacyiga iyo fahamka bulshada dugsiga ee ku saabsan siyaasadaha iyo dhaqanka la xiriira ilaalinta.
- Ka caawi kor u qaadista natijjooyinka waxbarashada adoo la wadaagaya macluumaadka ku saabsan bartayaasha nugul shaqaalaha ay khuseyso. Tan waxaa ka mid ah hubinta in shaqaalaha:
  - Ogow cidda ay yihiin carruurtan.
  - fahmaan horumarkooda tacliimeed iyo gaaritaankooda oo aad ilaaliso dhaqanka himilooyinka sare ee kooxdan.
  - Si loo ogaado dhibaatooyinka ay la kulmi karaan carruurta ku nool kooxdan.
  - Bixi taageero tacliimeed oo dheeri ah ama samee hagaajin macquul ah si aad uga caawiso carruurta haysta **ama lahaa** shaqaale bulsho si ay u gaaraan awoodooda.
- Hubso wareejinta guuleysiga ee Faylka Ilaalinta / Ilaalinta Carruurta marka ardaygu u guuro goob cusub 5 maalmood gudahood oo loogu talagalay wareejinta sanadka ama 5-ta maalmood ee ugu horreeya bilowga xilli cusub.
- Hubso daboolka ilaalinta ku habboon iyo helitaanka inta lagu jiro waqtiga muddada / saacado kasta / waxqabadyo ka baxsan muddada uu maamusho dugsiga.

1.5.3 - Doorka Guddiga Maamulka.

Si kastaba ha noqotee, waxaa sii wadi doona in la ilaaliyo badbaadada carruurta ee waxbarashada (Qaybta 2aad)

Waxaa jira hoggaamiye sare oo heer guddi ah oo qaada mas'uuliyadda mas'uuliyadda ilaalinta goobta si loo hubiyo in ilaalinta iyo ilaalinta carruurta, geeddi-socodka, iyo siyaasadda (oo ay ku jiraan badbaadada internetka) ay wax ku ool yihiin oo ay u hoggaansamaan sharciga, hagitaanka sharciga, iyo qabanqaabada Iskaashiga Ilaalinta Deegaanka (Ilaalinta Iskaashiga Badbaadada ee Bristol).

- Guddoomiyaha Ilaalinta ee la magacaabay wuxuu xiriir la yeelan doonaa Madaxa Macallinka / Maamulaha iyo DSL si uu u soo saaro warbixin sanadle ah oo loogu talagalay guddoomiyayaasha oo uu dhammaystiro hanti-dhowrka khasabka ah ee S. 175 (ilaalinta laba sano) ee Iskaashiga Badbaadada ee Bristol.
- Hubso in dugsigu uu wax ka qabto wixii cillad ah ama diciifnimo ah oo loo soo bandhigay dareenkiisa dib u dhac la'aan.

- Hubso in dukumiintigan la cusbooneysiyo sanad kasta (ama marka ay jiraan cusbooneysiin muhiim ah).
- Hubso in DSL uu yahay xubin sare oo ku habboon kooxda hoggaanka sare ee dejinta oo hubi inay haystaan waqtii ku filan, maalgeelin, tababar, kheyraad, iyo taageero si ay u gutaan doorkooda si wax ku ool ah.
- Hubso in tababarka iyo barashada bulshada dugsigu ay yihiiin kuwo xoog leh oo wax ku ool ah.
- Hubso in bartayaasha la baro ilaalinta manhajka oo ay ku jiraan badbaadada khadka tooska ah iyadoo la raacayo tilmaamaha sharciga ah [Xiriirka iyo waxbarashada galmada \(RSE\)](#) iyo [waxbarashada caafimaadka - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#) iyo [marxaladda aasaasiga ah ee sannadaha hore \(EYFS\) qaab-dhismeedka sharciga](#)
- Dib u eegis ku samee [heerarka shaandhaynta iyo kormeerka Waaxda Waxbarashada](#) oo hubi in goobtu ay u hoggaansamaan shuruudaha si loo buuxiyo waajibaadkan iyada oo lala yeesho shaqaalaha IT-da iyo bixiyeyaasha adeegga.
- Si loo hubiyo in macallimiinta, oo ay ku jiraan macallimiinta sahayda, shaqaalaha kale, mutadawiciinta, iyo qandaraaslanyaasha ay leeyihiin baaritaanno ku habboon oo la fuliyay iyadoo la raacayo tilmaamaha sharciga ah ee Badbaadada Carruurta ee Waxbarashada (Qaybta 3).
- Hubso in ay jiraan habab lagu maareynayo walaacyada ilaalinta ama eedeymaha ka dhanka ah macallimiinta, oo ay ku jiraan macallimiinta sahayda, shaqaalaha kale, mutadawiciinta, iyo qandaraaslanyaasha laga yaabo inaysan ku habboonayn inay la shaqeeyaan ama khatar ku yihii bartayaasha, tan waxaa ka mid ah haysashada hannaan lagu maareeyo walaacyada heerka hoose.
- Hubso in nidaamyada ay jiraan bartayaasha si wax ku ool ah ula wadaagaan walaaca ku saabsan arrinta ilaalinta ee ay la kulmaan, muujiyaan aragtidooda oo ay jawaab celin siiyaan.
- Hubso in goobtu ay leedahay nidaamyo looga hortago, lagu aqoonsado loona jawaabo waxyeelada ilmaha-ilmaha (oo ay ku jiraan xadgudubka galmaada iyo dhibaateynta galmaada) iyo walaacyada caafimaadka maskaxda, iyo dib u eegista waxtarka hababka badbaadada internetka ee goobta.
- Magacaab Macallin loo qoondeeyay si kor loogu qaado guusha waxbarasho ee carruurta ku jira daryeelka iyo qabanqaabada kale ee daryeelka.

1.6 Tababarka badbaadada ee shaqaalaha

1.6.1 - Dhammaan shaqaalaha:

- Hay'adaha maamulka iyo milkiilayaasha waxay hubin doonaan in dhammaan xubnaha shaqaalaha ay maraan tababarka badbaadinta iyo ilaalinta carruurta (oo ay ku jiraan badbaadada internetka, taas oo, iyo waxyaabo kale, ay ku jiraan fahamka filashooyinka, doorarka lagu dabaqi karo, iyo mas'uuliyadaha la xiriira shaandhaynta iyo kormeerka) marka la soo bandhigo.
- Waxay heli doontaa tababar ku habboon ilaalinta iyo dib-u-cusboonaysiinta ilaalinta carruurta (oo ay ku jiraan badbaadada khadka tooska ah ee lagu daro mas'uuliyadaha

shaqaalahaa ee la xiriira shaandhaynta iyo kormeerka) ugu yaraan sanadkiiba (iyada oo loo marayo tababar rasmi ah, e-ogeysiisyada e-maylka iyo shirarka shaqaalahaa).

- Dhammaan shaqaalahaa waa inay dhammaystiraan tababarka wacyigelinta gudniinka fircooniqa ah waxayna fahmi doonaan waajibaadkooda sharciga ah ee waajibaadka Warbixinta Qasabka ah.
- Dhammaan shaqaalahaa waa inay dhammaystiraan tababarka wacyigelinta PREVENT Tani waa si loo hubiyo inay u hoggaansami karaan rajooyinka sharciga ah ee waajibaadka ka hortagga.
- Tababarka shaqaalahaa waxaa ka mid ah tixraac cad oo ku saabsan siyaasadda wariyeenta gudaha, doorka Sarkaalka Maamulka Deegaanka iyo hagida walaaca sii kordhaya.

1.6.2 - Hoggaanka Badbaadada ee loo qoondeeyay iyo ku-xigeennada:

- Waxay mari doontaa tababar rasmi ah si ay u siiso aqoonta iyo xirfadaha (oo ay ku jiraan badbaadada internetka, taas oo, iyo waxyaabo kale, ay ku jiraan fahamka filashooyinka, doorarka lagu dabaqi karo, iyo mas'uuliyadaha la xiriira shaandhaynta iyo kormeerka) tababarka loo baahan yahay si loo fuliyo doorka. Tababarka waxaa la cusbooneysiin doonaa ugu yaraan labadii sanaba mar.
- Ku-xigeennada waxaa loo tababari doonaa heer la mid ah sida DSL.
- DSL iyo ku-xigeenno kasta waxay xiriir la yeelan doonaan Iskaashiga Badbaadada Deegaanka (Ilaalinta Iskaashiga Badbaadada Bristol) si loo hubiyo in aqoontooda iyo xirfadahooda lagu cusbooneysiyo e-wargeysyada, ka qaybgalka shirarka shabakadda DSL, oo ay waqtii ku qaataan akhriska iyo dheefshiidka wargeysyada ilaalinta.

1.6.3 - Tixgelinta kale ee tababarka:

- Guddiga maamulku wuxuu hubin doonaa in ugu yaraan hal qof oo ka mid ah guddi kasta oo ballan ah uu qaadan doono tababar qoris oo ammaan ah, iyadoo la raacayo [Xeerarka Shaqaalahaa Dugsiga \(England\) 2009](#).
- Xubnaha Kooxda Hoggaanka Sare waxay naftooda ka warqabi doonaan oo ay fahmi doonaan doorkooda ku jira qabanqaabada badbaadada maxalliga ah. Tani waxay hubin doontaa in kuwa mas'uulka ka ah maareynta dhaqanka, ka mid noqoshada, Baahiyaha Waxbarashada Gaarka ah, ka-qaybgalka, iyo ka-saarista ay gudan doonaan waajibaadkooda iyadoo la tixgelinayo ilaalinta.
- Macallinka loo qoondeeyay Carruurta Daryeelka ayaa mari doona tababar ku habboon si uu u guto doorkooda kor u qaadista guusha waxbarasho ee ardayda diiwaangashan ee daryeelka.
- Hoggaanka caafimaadka dhimirka wuxuu heli karaa tababar ku habboon.
- Tababarka ku saabsan mowduucyada ilaalinta ee Lifaaga B (oo ay ku jiraan badbaadada khadka tooska ah oo, iyo waxyaabo kale, ay ku jiraan fahamka filashooyinka, doorarka lagu dabaqi karo, iyo mas'uuliyadaha la xiriira shaandhaynta iyo kormeerka) waa la isku dari doonaa, la waafajin doonaa, loona tixgelin doonaa qayb ka mid ah habka ilaalinta dugsiga oo dhan.

- Asxaabta ku habboon waxay heleen tababar ku habboon oo la xiriira adeegsiga xoog macquul ah iyo maareynta wanaagsan.

1.7 Ilaalinta manhajka

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu u heellan yahay hubinta in ardayda la baro ilaalinta, oo ay ku jiraan badbaadada internetka. Wuxuu aqoonsanahay in hal cabbir oo ku habboon dhammaan habka laga yaabo inaysan ku habboonayn dhammaan bartayaasha, iyo hab shaqsiyed ama macno guud oo loogu talagalay bartayaasha nugul, dhibanayaasha xadgudubka iyo qaar ka mid ah carruurta SEND ayaa loo baahan karaa. Tani waa qayb ka mid ah manhaj ballaaran oo isku dheelitiran.

Tan waxaa ka mid ah:

- Ka shaqeeynta tilmaamaha sharciga ee la xiriira [Xiriirka iyo waxbarashada galmada \(RSE\) iyo waxbarashada caafimaadka - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#); iyo [Qaab-dhismeedka sharciga ee Sannadaha Hore \(EYFS\) - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#)
- Waxbarashada Shakhsiyeed, Bulshada, Caafimaadka iyo Dhaqaalah (PSHE), si loo sahamiyo meelaha muhiimka ah sida isku kalsoonaanta, akhriska shucuurta, adkeysiga, awoodda, dhisidda adkeysiga xagjirnimada, badbaadada elektarooningga ah iyo xoogsheegashada.
- Filtarrada ku habboon iyo nidaamyada kormeerka ayaa jira si loo hubiyo in 'xad-dhaafka xad-dhaafka' uusan u horseedin xayiraad aan macquul ahayn oo ku saabsan waxa bartayaasha lagu bari karo barashada khadka tooska ah iyo ilaalinta.
- Manhajka waxaa loo qaabeeyn doonaa si looga jawaabo qaababka dhacdooyinka ilaalinta ee goobta ay aqoonsadeen Hoggaanka Badbaadinta ee loo qoondeeyay iyo kooxda ilaalinta (tusaale ahaan, si looga jawaabo kororka dhacdooyinka xoogsheegashada).
- Bixinta fursado ka-qaybgal ah waalidiinta iyo daryeelayaasha si ay ugala tashadaan dhinacyada muhiimka ah ee manhajka.
- Ardaydu waxay ku wargelin karaan manhajka iyada oo loo marayo wadahadal lala yeesho Kooxda Hoggaanka Ardayda.

1.8 Shaqaaleysiinta Badbaadada iyo Dhaqanka Shaqada ee Nabdoon

1.8.1 - Shaqaaleysiinta Badbaadada

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu tixgelin buuxda siiyaa hababka qorista ee nabdoon ee lagu faahfaahiyey 'Ilaalinta Carruurta Badbaadada Waxbarashada' (Qaybta 3).

- Tan waxaa ka mid ahbaaritaanka codsadayaasha, xaqijinta aqoonsiga iyo shahaadooyinka tacliimeed ama xirfadeed, helitaanka tixraacyada xirfadeed iyo dabeeecadda, hubinta taariikhda shaqada ee hore, iyo hubinta in musharaxa uu leeyahay awood caafimaad iyo jireed oo shaqada ah. Tixraacyada had iyo jeer waa la helaa, la baaraa oo walaacyada ayaa si ku qanacsan loo xalliyaa ka hor inta aan la xaqijin magacaabista.

- Sidoo kale waxaa ka mid ah sameynta hubinta badbaadada khadka tooska ah ee musharixiinta la soo gaaban. Sameynta hubinta ku habboon iyada oo loo marayo Adeegga Shaacinta iyo Xayiraadda (DBS), hubinta liiska la mamnuucay iyo hubinta mamnuucida (iyo hubinta dibedda haddii ay ku habboon tahay), iyadoo ku xiran doorka iyo waajibaadka la qabtay, oo ay ku jiraan waxqabadka nidaamsan iyo kuwa aan nidaamsanayn.
- Dhammaan agabyada qorista waxaa ka mid noqon doona tixraaca **ballanqaadka Dugsiga Hoose ee Southville** ee ilaalinta iyo kor u qaadista wanaagga ardayda.

1.8.2 - Isticmaalka xoog macquul ah

'Xoog macquul ah' waxaa loola jeedaa xiriirka jireed si loo xakameeyo loona xakameeyo carruurta iyadoo aan la isticmaalin xoog ka badan inta loo baahan yahay. Adeegsiga xoog macquul ah waxay ku xiran tahay xukunka xirfadeed ee xubinta shaqaalaha ay khuseyso waxaana lagu go'aamin doonaa duruufo shaqsiyeed iyo nuglaanta cunug kasta oo qaba Baahiyaha Waxbarashada Gaarka ah ama Naafada (SEND) ayaa la tixgelin doonaa.

- Adeegsiga xoog macquul ah waxaa lagu yareyn doonaa iyada oo loo marayo taageero dabeecad wanaagsan oo firfircooni iyo hoos u dhigista waxayna raaci doontaa tilmaamaha dowladda ([Isticmaalka Xoogga Macquulka ah ee Dugsiyada 2013; Yareynta baahida loo qabo xakamaynta iyo faragelinta xaddidan, 2019](#)).
- Waxaa jira duubis adag oo ku saabsan dhacdo kasta oo la adeegsaday wax ka qabashada wanaagsan ama xakameynta. Dib-u-eegis dheeraad ah oo ku saabsan dhacdada ayaa la sameeyaa si looga fikiro sida looga hortagi karo dhacdada, tani waxay ku lug yeelan doontaa cunugga iyo qoyskiisa.

Geeddi-socodka ku saabsan sida goobtu u maamusho walaacyada halkaas oo xirfadluhu khatar ku noqon karo carruurta iyo jawaabteena walaacyada heerka hoose waxaa laga heli karaa qaybta [2.8 Eedeymaha xadgudubka ee ka dhanka ah xirfadleyda](#).

1.8.3 - Habraacyada war-furka

Shaqaaluhu waxay ka warqabaan kanaallada soo socda ee ku saabsan xaaladaha ay dareemaan inaysan awoodin inay arrin ka soo saaraan kooxda hoggaanka sare ama ay dareemaan in walaacooda dhabta ah aan wax laga qaban:

- Tilmaamaha guud waxaa laga heli karaa: Talo ku saabsan wariyeynta <https://www.gov.uk whistleblowing>.
- Khadka caawinta ee NSPCC ayaa halkan laga heli karaa shaqaalaha aan dareemin inay awoodaan inay walaac ka muujiyaan guuldarrooyinka ilaalinta carruurta gudaha. Shaqaaluhu way wici karaan: 0800 028 0285 - khadka waxaa la heli karaa laga bilaabo 8:00 subaxnimo ilaa 8:00 galabnimo, Isniinta ilaa Jimcaha iyo Emaylka: help@nspcc.org.uk.
- Kanaallada kor ku xusan ayaa si cad u heli kara dhammaan shaqaalaha (buug-gacmeedka shaqaalaha, xeerka anshaxa iyo looxyada ogeysiiska shaqaalaha).

1.9 Meelaha Ilaalinta Muhiimka ah

Mowduucyadani waa mowduucyo saameyn ku yeelan kara carruurta iyo qoysaska, waxaa jira meelo gaar ah oo ilaalin ah oo goobtu leedahay mas'uuliyado sharci ah oo wax looga qabanayo kuwaas oo isku xiran:

- Carruurta ku jira nidaamka maxkamadda – Hagitaan lagu taageerayo carruurta ayaa la heli karaa
  - [Buug-yaraha markhaatiga dhallinyarada ah ee loogu talagalay carruurta da'doodu u dhaxayso 5 ilaa 11 sano - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#)
  - [Wii Dhalinyaro Ah Oo Da'doodu u dhaxayso 12 ilaa 17 sano - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#)
- Carruurta ay saameeyeen xabsiyada waalidka / xabsiga.
- [Carruurta ka maqan waxbarashada](#) – oo ay ku jiraan maqnaanshaha joogtada ah.
- [Ka faa'iideysiga Carruurta](#) (oo ay ku jiraan labadaba Ka Faa'iideysiga Galmada Carruurta iyo Ka Faa'iideysiga Dambiyada Carruurta iyo Khadadka Degmada, Addoonsiga Casriga ah iyo Ka Ganacsiga)
- Dambiyada internetka
- [Xadgudubka qoyska](#)
- Hoy la'aanta
- Waxa loogu yeero xadgudubka sharafta ku saleysan (oo ay ku jiraan gudniinka fircooni ah iyo guurka qasabka ah),
  - [Badbaadada Online](#)
  - [Caafimaadka dhimirka](#)
  - [Xadgudubka](#) carruurta:
    - Xoogsheegashada (oo ay ku jiraan xoogsheegashada internetka, nacaybka ku saleysan iyo takoorka).
    - Xadgudubka xiriirka shakhsi ahaaneed ee ka dhexeeyaa carruurta (oo sidoo kale loo yaqaan xadgudubka xiriirka dhallinyarada).
    - Xadgudubka jireed sida garaacidda, laadka, ruxruxa, qaniinyada, timaha jiida, ama haddii kale waxyello jireed (tan waxaa ka mid noqon kara cunsur khadka tooska ah ah oo fududeeya, hanjabaya iyo / ama dhiirrigeliya xadgudubka jirka).
    - Rabshadaha galmada, sida kufsiga, weerarka galmada iyo xadgudubka galmada; (Tan waxaa ka mid noqon kara cunsur khadka tooska ah oo fududeeya, hanjabaya iyo / ama dhiirrigeliya rabshadaha galmada).
    - Dhibaateynta galmada, sida faallooyinka galmada, hadallada, kaftanka iyo dhibaateynta galmada ee internetka, taas oo laga yaabo inay tahay mid madaxbannaan ama qayb ka mid ah qaab ballaaran oo xadgudub ah.
    - Sababta qof inuu galmo sameeyo ogolaansho la'aan, sida ku qasbista qof inuu iska furo, taabto galmo ahaan, ama inuu galmo la yeesho dhinac saddexaad.
    - Wadaagista is-afgaradka iyo kuwa aan ogolaanshaha lahayn ee qaawan iyo sawirrada qaawan iyo ama fiidiowyada (oo sidoo kale loo yaqaan sexting ama dhallinyarada ayaa soo saaray sawirro galmo).
    - Kor u qaadista, oo sida caadiga ah ku lug leh sawir ka qaadista dharka qofka iyada oo aan ogolaansho laga haysan, iyada oo ujeedadu tahay in la arko xubinta taranka ama dabada si loo helo qanacsanaanta galmada, ama dhibbanaha u keento bahlilaad, murugo ama qaylo-dhaan; iyo

➤ Bilowga / xanaaqa nooca rabshadaha iyo cibaadooyinka (tan waxaa ka mid noqon kara waxqabadyo ku lug leh dhibaateyn, xadgudub ama bahdilaad loo adeegsado hab lagu bilaabo qof koox sidoo kale waxaa ku jiri kara cunsur khadka tooska ah).

- [Ka Hortagga Xagjirnimada \(Waajibaadka Ka Hortagga\)](#)
- [Rabshadaha halista ah ee dhallinyarada](#)
- Iisticmaalka Maandooriyaha
- [Kobcinta Gaarka ah](#)
- [Daryeelayaasha Dhallinyarada](#)
- Socdaalka khasabka ah

Macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan meelaha muhiimka ah ee badbaadada waxaa sidoo kale laga heli karaa Ilaalinta Badbaadada Carruurta ee Waxbarashada (Lifaaqa B); [websaydhka NSPCC - Noocyada Xadgudubka;](#)

Iyo ilaha maxalliga ah ee goobaha waxbarashada [Bristol Badbaadinta Waxbarashada websaydhka.](#)

QAYBTA 2: Habraacyada

2.1 Warbixinta walaaca

Dhammaan shaqaaluhu way cadahay inay diiwaangeliyaan oo ay u sheegaan walaaca DSL ama ku-xigeennada waqtigeeda. Haddii ilmuuhu khatar ku jiro, shaqaaluhu waa inay wacaan booliska.

Dhammaan shaqaaluhu way ka warqabaan oo waxay raacaan habraacyada si ay uga jawaabaan walaaca ku saabsan cunugga ku faahfaahsan [Lifaaqa B](#). Tan waxaa ka mid ah jawaabaha waxyeelada ilmaha-ilmaha iyo carruurta soo bandhiga baahida caafimaadka maskaxda.

Dugsiga Hoose ee Southville carruurtu waxay ku soo bandhigi karaan walaacooda macallinkooda fasalka, LSA, hoggaamiyaha wajiga ama ku-xigeenka ama macallinka, waxaana loola dhaqmi doonaa si dhab ah.

2.2 Wadaagista Macluumaadka

Dugsiga Hoose ee Southville waxaa ka go'an inuu tixgeliyo mabaadi'da ilaalinta xogta ee khuseeya oo u oggolaanaya wadaagista (iyo joojinta) macluumaadka shakhsiyeed sida ku xusan [Sharciga Ilaalinta Xogta 2018](#) iyo [Xeerarka Ilaalinta Xogta Guud ee Boqortooyada Midowday](#). Tan waxaa ka mid ah sida loo keydiyo loona wadaago macluumaadka ujeeddooyinka ilaalinta, oo ay ku jiraan macluumaadka xasaasiga ah oo

shakhsii ahaaneed oo ay tahay in loola dhaqmo sida 'xogta shakhsii ahaaneed ee gaarka ah'.

Shaqaalahaa goobta waxay ka warqabaan in:

- 'Ilaalinta' iyo 'shakhsiyadka halista ku jira' waa xaalad farsami oo u oggolaanaysa dhakhaatiirta inay wadaagaan xogta shakhsii ahaaneed ee qaybta gaarka ah.
- Dhakhaatiirtu waxay raadsan doonaan oggolaansho ay ku wadaagaan xogta halka ay suurtagal tahay iyadoo la raacayo [Wadaagista Macluumaadka ee Xirfadlayaasha Badbaadinta 2024](#).
- Waxaa lagugula talinaya in shaqaaluhu akhriyaan [Tilmaamaha Ilaalinta Xogta Waxbarashada ee Dugsiyada](#).

Waxaa jiri kara waqtio loo baahan yahay in la wadaago macluumaadka ogolaansho la'aan sida:

- Si aad u hesho oggolaanshaha waxay khatar gelin doontaa ilmaha.
- Markaad sidaas sameyso waxay wax u dhimi doontaabaaritaan dambiyeed,
- Si macquul ah looma filan karo in dhakhtarku helo ogolaansho,
- Ama, haddii la wadaago macluumaadka ay kor u qaadi doonto badbaadinta ilmaha waqtigeeda, laakiin suurtagal ma aha in la helo ogolaansho.

Waxa kale oo jira waqtio marka **Dugsiga Hoose ee Southville uusan** bixin doonin macluumaadka shakhsiga ah ee ardayga halka imtixaanka waxyeelada halista ah ee sharciga la buuxiyo, (adoo la wadaagaya macluumaadka ilmuu wuxuu ku jiri karaa khatar dheeraad ah). Haddii aad shaki ka qabtid, **Dugsiga Hoose ee Southville** wuxuu raadsan doonaa talo sharci.

Sharciga Ilaalinta Xogta 2018 iyo Xeerarka Ilaalinta Xogta Guud ee Boqortooyada Midowday kama hor istaagayaan wadaagista macluumaadka ujeeddooyinka ilaalinta badbaadada carruurta. Cabsida laga qabo wadaagista macluumaadka waa in aan loo oggolaan inay hor istaagto baahida loo qabo in la ilaaliyo loona dhiirrigeliyo daryeelka iyo ilaalinta badbaadada carruurta.

2.3 Aqoonsiga iyo kormeerka baahiyaha carruurta nugul.

DSL iyo Ku-xigeenka DSL waxay si joogto ah dib u eegi doonaan oo ay ula socon doonaan carruurta loo aqoonsaday inay nugul yihiin. Tan waxaa ka mid noqon kara dib u eegista xogta xaadiritaanka, xogta dabeecadda, xogta helitaanka iyo diiwaannada ilaalinta. Tani waa si loo hubiyo in:

- Waxqabadyo isku dheelitiran oo hore ayaa la qaadi karaa si kor loogu qaado badbaadada iyo daryeelka ilmaha loona hortago kor u kaca waxyeelada.
- Macluumaadka ku saabsan bartayaasha nugul waxaa lala wadaagaa macallimiinta iyo shaqaalahaa hoggaanka dugsiga iyo kuleejka si kor loogu qaado natijjooyinka waxbarashada.

- Bartayaasha hadda haysta, ama haysto, shaqaale bulsho ayaa dib loo eegi doonaa horumarkooda tacliimeed iyo helitaankooda waxaana la siin doonaa taageero tacliimeed oo dheeri ah si looga caawiyo inay gaaraan awoodooda buuxda.
- Hagaajin macquul ah ayaa la sameeyaa marka la eego faragelinta dugsiga ama kuleejka ku saleysan – tusaale ahaan, ka jawaabista dabeeecadda.

2.4 Hay'ado badan oo ka shaqeeya

Dugsiga Hoose ee Southville waa hay'ad ku habboon Iskaashiga Badbaadada Bristol waxayna la shaqeyn doontaa hay'adaha ku habboon si loo ilaaliyo loona dhiirrigeliyo daryeelka carruurta oo ay ku jiraan aqoonsiga iyo ka jawaabista baahiyahooda. Tani waxay raacaysaa tilmaamaha sharciga ah [ee ka wada shaqeynta si loo ilaaliyo carruurta](#).

Dhacdooyinka damaanad qaadaya qiimeyn sharci ah sida ku xusan Sharciga Carruurta 1989:

- Haddii ilmuu u baahan yahay sida ku xusan s.17 ee Sharciga Carruurta 1989 (oo ay ku jiraan marka ilmuu yahay daryeелее yar iyo ama ku xiran heshiis korsi gaar ah).
- Ama haddii ilmuu u baahan yahay ilaalin sida ku xusan s.47 ee Sharciga Carruurta 1989 halkaas oo ay la kulmayaan waxyeello weyn, ama ay u badan tahay inay la kulmaan waxyeelo weyn.

Gudbinta kiisaskan waa in ay sameeyaan DSL (ama Ku-xigeenka DSLs) Daryeelka Bulshada ee Carruurta ee maamulka maxalliga ah ee ilmahaas deggan yahay. Liiska xiriirka badbaadada iyo hay'adaha kale ee muhiimka ah waxay ku qoran [yihii Lifaaga B.](#)

Halka uu ilmuu horey u haysto shaqaale bulsho, codsiga adeegga waa inuu isla markiiba u tagaa shaqaalaha bulshada ee ku lug leh ama, haddii ay maqan yihii, maamulaha kooxdooda. Haddii ilmuu yahay ilmo xanaanada ku jira, ogeysiiska waa in sidoo kale loo sameeyaa [Dugsiga Rajada Virtual](#).

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu la shaqeyn doonaa qiimeyn kasta oo ilaalin sharci ah oo ay sameeyaan daryeelka bulshada ee carruurta: tan waxaa ka mid ah hubinta matalaadda shirarka ku habboon ee hay'adaha sida shirarka qorshaha taageerada isku dhafan, shirarka bilowga ah iyo dib-u-eegista shirarka ilaalinta carruurta iyo shirarka kooxda asaasiga ah.

2.4.1 Tixgelin dheeri ah:

- Halka bartaha iyo / ama qoyskiisu ay ku xiran yihii qorshe ilaalinta carruurta ee hay'adaha ama shirka Qiimeyn Khatarta Hay'adaha Badan (MARAC), goobtu waxay gacan ka geysan doontaa diyaarinta, hirgelinta, iyo dib u eegista qorshaha sida ku habboon.
- Xaaladaha ilmaha ku jira daryeelka lagu gelin karo jadwal la dhimay, dugsigu wuxuu la tashan doonaa Dugsiga Hope Virtual iyadoo la raacayo habraacyada maxalliga ah.

- Haddii dambi looga shakisan yahay ama la galay oo ku lug leh keenista hub weerar ah goobta dugsiga, goobtu waxay xiriir la yeelan doontaa Qaybta Yareynta Rabshadaha ee Maamulka Deegaanka (Xiriirada Badbaadada) oo tixgelin doona jawaab isku dheelitiran.
- Haddii ay jirto khatar waxyeello ah, booliska waa in lagu wacaa 999. Walaaca kale ee dambiyada, tilmaamaha aan sharciga ahayn [ee 'Goorta La Wacaa Booliska' ee NCPCC](#) waxay noqon kartaa mid waxtar leh ama la xiriir Kooxdaada Booliska ee r / [Xaafadda](#).
- Haddii ay dhacdo dhif ah in dhimashada ilmaha ay dhacdo, ama ilmo si xun u dhaawaco, **Dugsiga Hoose ee Southville** wuxuu ogeysiin doonaa Iskaashiga Badbaadada Bristol sida ugu dhakhsaha badan ee suurtogalka ah.

2.5 Joojinta, ka-saarista joogtada ah, iyo hawlgelinta Qodobbada Kale

(Si loo akhriyo iyadoo lala kaashanayo Siyaasadda Xiriirka iyo Dabeecadda iyo Siyaasadda Joojinta iyo Ka-saarista Joogtada ah)

Marka goobtu ka fiirsaneyso in la joojiyo ama si joogto ah looga saaro bartaha halkaas oo nuglaanta dheeraadka ah la aqoonsado waxaa muhiim ah in daryeelka bartaha uu yahay tixgelin muhiim ah. Macallinku wuxuu tixgelin doonaa waajibaadkooda sharciga ah ee daryeelka marka loo dirayo ardayga guriga waana inuu ka feejignaado baahida loo qabo caawimaad hore oo loogu talagalay ilmaha oo:

- Inta badan la la'yahay / ka maqan waxbarashada, guriga ama xanaanada
- uu la kulmay ganaax badan, halis ugu jira in si joogto ah looga saaro dugsiga ama kulliyadda ama uu ku jiro qodob kale ama qaybta gudbinta ardayga

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu fulin doonaa waajibaadkooda sharciga ah ee la xiriira faragelintooda. Tan waxaa ka mid ah:

- Haddii qiimeyn ta sharciga ah loo tixgeliyo iyadoo la raacayo mabaadi'da [Sharciga Carruurta ee 1989](#),
- in go'aannada lagu gaaro qaab ka hortag ah takoor iyadoo la raacayo [Sharciga Sinnaanta 2010](#) (oo ay ku jiraan tixgeling [Xeerka Dhaqanka ee SEND](#))
- Si kastaba ha noqotee, waxay tixgelineysaa xuquuqda ardayda sida ku xusan Xeerka Xuquuqda Aadanaha ee 1998.
- Faragelinta waxay la jaan qaadi doontaa hagida sharciga [Joojinta iyo ka-saarista joogtada ah ee dugsiyada la dayactiray, akadeemiyada iyo unugyada gudbinta ardayda ee England, oo ay ku jiraan dhaqdhaqaqa ardayda](#)

2.5.1 - Tallaabooyinka ay tahay in la qaado

- Qiimeyn ta baahida waa in lala sameeyaa la-hawlgalayaasha hay'adaha kala duwan si loo yareeyo khatar kasta oo la aqoonsaday oo waxyeello u [geysta tan iyadoo la raacayo 2.3 Aqoonsiga iyo kormeerka baahiyaha carruurta nugul.](#)

- Haddii ilmuu ku xiran yahay qorshaha ilaalinta carruurta ama meesha uu jiro faylka ilaalinta carruurta ee jira, waxaan wici doonaa kulan qiimeyn halis ah oo hay'ado badan ka hor inta aan la gaarin go'aanka ka saarista.
- Haddii ay dhacdo dhacdo hal mar oo hal mar ah oo keenta go'aan deg deg ah oo laga saaro, qiimeynta halista *waa* in la dhammaystiraa ka hor inta aan la isugu yeerin shir lala yeesho hay'adda maamulka.

2.5.2 - Guddiga Qodobbada Kale

Haddii ay dhacdo marka **Dugsiga Hoose ee Southville** uu u xilsaaro qodob kale, [habka Bixinta Bixinta Waxbarashada Beddelka](#) ah ee maxalliga ah ayaa la dabaqi doonaa oo la raaci doono hagitaan si loo hubiyo heshiis cad oo doorarka iyo mas'uuliyadaha si loo ilaaliyo qabanqaabada badbaadada ee carruurta aan lagu baran goobta. Wasaaradda Waxbarashada ayaa soo saartay laba qodob oo sharci ah oo ay tahay in goobtu ay tixgeliso marka la xilsaarayo qodob:

- [Bixinta Beddelka](#)
- [Waxbarashada loogu talagalay carruurta baahiyaha caafimaad ee aan awoodin inay iskuulka aadaan](#)

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu sii wadi doonaa inuu mas'uul ka noqdo ilaalinta ilmaha wuxuuna sameyn doonaa hubinta lagama maarmaanka u ah bixiyaha si loo daboolo baahiyaha ilmaha. Dib-u-eegis ayaa si joogto ah loo sameyn doonaa si loo bixiyo hubinta in ilmo kasta oo ku jira bixinta uu si joogto ah uga qeyb galayo iyo in meeleyntu ay sii ahaato mid ammaan ah oo la kulma baahida ilmaha. Xaqijin qoraal ah oo ka socota bixiyaha beddelka ah ayaa laga heli doonaa jeegaga shaqaalaha aan haddii kale u sameyn lahayn shaqaalaheena.

2.6 Carruurta Waxbarashada Ka Maqan

Cunugga ka maqan waxbarashada waa tilmaame suurtagal ah oo ku saabsan xadgudub, dayacaad ama ka faa'iideysi, ama laga yaabee inay tilmaamto baahida loo qabo taageerada caawimaad hore. Shaqaaluhu waa inay raacaan habraacyada maqnaanshaha aan la oggolayn iyo wax ka qabashada carruurta ka maqan waxbarashada, gaar ahaan marar soo noqnoqda. Kuwani waa in lagu soo wargeliyya DSL oo dib loo eegaa iyadoo la raacayo [2.3 Aqoonsiga iyo kormeerka baahiyaha bartayaasha nugul](#).

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu raaci doonaa tilmaamaha lagu faahfaahiyey [Waxbarashada Carruurta Maqan \(2016\)](#) iyo [Adeegga Daryeelka Waxbarashada ee Golaha Magaalada Bristol - Carruurta Waxbarashada Magan](#)

Tan waxaa ka mid ah in la ogeysiyo maamulka deegaanka ee uu ilmuu ku nool yahay:

- Arday kasta oo aan si joogto ah u aadin dugsiga.
- ama uu maqnaa iyada oo aan ogolaansho laga helin dugsiga muddo xiriir ah oo ah 10 maalmood oo iskuul ama ka badan, waqtiyada ay ku heshiyeen dugsiga iyo maamulka deegaanka.

2.6.1 - Waxbarashada Guriga ee Xulashada

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu ogeysiin doonaa Maamulka Deegaanka arday kasta oo waalidku ku dhaqmo xuquuqdiisa ah inuu ilmahooda ku baro guriga. Faylasha ilaalinta waa in lala wadaagaa adeegga Waxbarashada Guriga ee Xulashada Maamulka Deegaanka iyo tixgelinta in taageero dheeri ah oo ka timaadda daryeelka bulshada ee carruurta la sameeyo iyadoo la raacayo Sharciga Carruurta 1989.

2.7 Ka jawaab dhacdooyinka xadgudubka carruurta

(Waxaa jira jaantuska qulqulka ee [Lifaaga B](#) oo muujinaya qaybtan).

Dhammaan shaqaaluhu waa inay ogaaadaan in carruurtu ay ku xadgudbi karaan carruurta kale (oo ay ku jiraan internetka). Waxaa muhiim ah in dhacdooyinka xadgudubka iyo waxyeelada lagu daaweyyo siyaasadda ilaalinta iyadoo lala kaashanayo siyaasadda dhaqanka. Si kastaba ha noqotee, welwelka ku saabsan daryeelka carruurta wuxuu u baahan yahay hannaanka iyo diiwaanada in lagu hayo faylka ilaalinta / ilaalinta ilmaha.

Tusaalooyin dheeraad ah oo ku saabsan waxyeelada ilmaha-ilmaha tan waxaa laga heli karaa qaybta [1.9 Meelaha Ilaalinta Muhiimka](#) ah. Waxaa la aqoonsan yahay in xadgudubka ilmaha uu ka dhici karo gudaha iyo dibedda dugsiga / kuleejka ama internetka.

Dugsiga Hoose ee Southville

- Wuxaan leenahay hab 'dulqaad eber' ah oo ku saabsan xadgudubka. Dhacdooyinka si dhab ah ayaa loo qaataa. Kuwani waligood looma dulqaadan doono ama looma gudbin doono inay yihiin 'kaftan', kaliya qosol 'ama 'qayb ka mid ah koritaanka'. Kaftanka iyo kaftan waa in la aqoonsan karaa oo loo aqoonsan karaa inay tahay dabeecad xoog badan waxayna u baahan kartaa faragelin isku dheelitiran.
- Xitaa iyada oo la adeegsanayo habka dulqaadka eber, waxaan qaadeynaa tallaabooyin aan wax ku baranno oo aan qaadno tallaabo si aan u hubinno inaan yareyno halista ah in aan gacan ka geysano dhaqanka dabeecadaha aan la aqbali karin ama dhaqanka caadiga ka dhigaya xadgudubka.
- Waxaa la fahamsan yahay in waxyeelada ilmaha-ilmaha ay ka tarjumi karto arrimaha sinnaanta marka la eego kuwa laga yaabo in la bartilmaameedsado ay u badan tahay inay leeyihii astaamo la ilaaliyo.
- Aqoonsiga hore ee u nuglaanta xadgudubka ilmaha waxaa lagu sameeyaa iyadoo dib loo eegayo xaadiritaanka, dabeecadda, helitaanka iyo diiwaanka ilaalinta ugu yaraan muddo kasta.

Waxaa jira nidaamyo cad oo jira (kuwaas oo si fiican loo dhiirrigeliyay, si fudud loo fahmi karo oo si fudud loo heli karo) carruurta si ay si kalsooni leh u soo sheegaan xadgudubka iyagoo og in walaacooda si wax ku ool ah loola dhaqmi doono sida ka muuqata qaybta [2.1](#)

Warbixinta walaaca siyaasaddan. **Dugsiga Hoose ee Southville** wuxuu wax ka qaban doonaa warbixinnaa bilowga ah ee waxyeelada adoo adeegsanaya:

- Xaqijinta badbaadada degdegga ah ee carruurta ku lug leh dhacdada iyo helitaanka taageerada carruurta kale ee ay saameeyeen.
- Si taxaddar leh u dhageysiga ilmaha, in aan xukun lahayn, in la caddeeyo xuduudaha iyo sida warbixinta loo horumarin doono, ha weydiin su'aalaha hogaaminaya oo kaliya ku kicinta ilmaha halka loo baahdo su'aalo furan – halkee, goorta, maxay, iwm.
- Hubinta in dhibbanayaasha aan marnaba la siin doonin aragti ah inay abuurayaan dhibaato iyagoo soo sheegaya nooc kasta oo xadgudub ah, dayacaad ama ka faa'iideysi. Marnaba ceeb ma aha in ay ka soo horjeedaan.
- Hubinta in rabitaanka ilmaha la tixgeliyo faragelin kasta iyo tallaabo kasta oo la qaado si loo hubiyo badbaadada bartilmaameedka iyo xubnaha kale ee kooxda ballaaran.
- Dhammaan shaqaaluhu waa inay ogaadaan in carruurtu aysan dareemin inay diyaar u yihiin ama aysan garanayn sida loo sheego qof in lagu xadgudbayo, laga faa'iideysto, ama la dayacay, iyo / ama laga yaabo inaysan aqoonsan khibradooda inay waxyeello u geystaan.
- Si kastaba ha noqotee, ma ballan qaadin sirta maxaa yeelay waxay u badan tahay in macluumaadka loo baahan yahay in lala wadaago dadka kale.

2.7.1 Tallaaboooyinka la qaadayo ee la xiriira xadgudubka galma iyo dhibaateynta galma

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu qaadi doonaa tallaaboooyinka soo socda marka laga jawaabayno dhacdooyinka xadgudubka galma iyo dhibaateynta galma:

- Dhacdooyinka waxaa isla markiiba loo soo sheegi doonaa DSL / Ku-xigeenka DSL kaas oo sameyn doona qiimeyn dheeri ah oo ku saabsan tallaaboooyinka ay tahay in la qaado iyadoo la raacayo waxyabaha la aqoonsaday. Qalabka Qiimeynta Nalalka Taraafikada ee Brook - Dabeeecadaha Galmada waa in loo adeegsadaa si loogu wargeliyo qiimeynta halista iyo tallaaboooyinka la qaadayo markaa.
- DSLs / Ku-xigeennada waxay qaadi doonaan tallaabo isku dheelitiran waxayna tixgelin doonaan haddii kiis lagu maareyn karo gudaha, iyada oo loo marayo caawimaad hore, ama ay tahay inay ku lug yeeshaan hay'adaha kale sida looga baahan yahay iyadoo la raacayo qaybta 2.4 - Qaybta Shaqada Hay'adaha Badan.
- Marka ay dhacdo ku lug leedahay fal **xadgudub galmo** ah (kufsi, weerar galmo, ama xadgudub galmo) barta bilowga ah ayaa ah in tan isla markiiba loo gudbiyo booliska **iyadoon loo eegin** da'da mas'uuliyadda dambiga (10 sano). Tan waa in si toos ah loogu soo wargeliyaa 101 ujeeddooyinka diiwaangelinta iyo isla xisaabtanka. Tani waxay ku saleysan tahay fahamka ah in boolisku ay qaadan doonaan hab samafal halkii ay ka ahaan lahaayeen caddaalad dambiyeed. Sido kale waa in la sameeyaa si isku mid ah u gudbinta daryeelka bulshada. Istaraatijiyyad ayaa la codsan karaa halkaas oo waxbarashadu ay si cad uga hadli karto walaaca dambiyada ee hay'adaha badan.

- Marka carruurta ku lug leh ay u baahan yihii qimeyn sharci ah oo hoos timaada s.17 ama s.47 ee Sharciga Carruurta 1989, gudbinta daryeelka bulshada waa in la sameeyaa.
- Halka warbixinta ay ku jirto cunsur khadka tooska ah ah, goobtu waxay raaci doontaa [Raadinta,baaritaanka iyo la wareegista dugsiga - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#) iyo [Wadaagista qaawan iyo nus-qaawan: talo loogu talagalay goobaha waxbarashada ee la shaqeeya carruurta iyo dhallinyarada - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#). Tixgelinta muhiimka ah ayaa ah in shaqaaluhu aysan arkin ama u gudbin sawirrada sharci darrada ah ee ilmaha. Talooyinka la muujiyey waxay bixisaa faahfaahin dheeraad ah oo ku saabsan waxa la sameeyo marka daawashada sawirka ay tahay lama huraan.
- Qiimeynta halista iyo ama qorshayaasha badbaadada ayaa loo sameyn doonaa carruurta shaqsiyadeed ee ku lug lahaa dhacdada, oo ay ku jiraan qof kasta oo goobjoogayaal ah. Tan waa in dib loo eegaa ugu yaraan saddexdii biloodba mar ama mar kasta oo ay dhacdo dhacdo. Kuwani waa inay ku lug yeeshaan ilmaha iyo waalidiinta / daryeelayaasha oo ay wax ka qabtaan khataraha macnaha guud.

2.7.2 - Habka ilaalinta macnaha guud ee xadgudubka ilmaha:

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu yareyn doonaa halista xadgudubka ilmaha-ilmaha iyadoo la qaadayo hab macnaha guud ee ilaalinta iyadoo la kordhinayo amniga xaalandaha ay waxyeello u dhici karto - tan waxaa ka mid noqon kara jawiga dugsiga laftiisa, kooxaha asxaabta iyo xaafadda.

Ka dib dhacdo kasta oo xadgudub ku ah ilmaha, DSL / Ku-xigeennada ayaa dib u eegi doona oo tixgelin doona haddii wax dhaqan ah ama isbeddel deegaan ah la sameyn karo oo la xiriira cashar kasta oo laga bartay. Tan waxaa ka mid noqon kara in isbeddel lagu sameeyo shaqaalaha iyo kormeerka, isbeddel lagu sameeyo deegaanka jireed iyo tixgelinta isticmaalka iyo bixinta mowduucyada ilaalinta ee manhajka.

2.8 Ka jawaabida eedeymaha xadgudubka loo geystay xirfadleyda.

Shaqaaluhu waa inay soo sheegaan wixii walaac ah ama eedeymo ah oo ku saabsan dabeecadda xirfadlah (oo ay ku jiraan shaqaalaha sahayda, mutadawiciinta, iyo qandaraaslayaasha) halkas oo ay yeelan karaan:

- Wiilka yar ee uu dhalay ayaa la sheegay in uu ka mid ahaa dadkii ku dhaawacmay qaraxii ka dhacay Muqdisho ama uu dhaawac soo gaaray.
- Waxaa laga yaabaa in uu galay dambi dambi ah oo ka dhan ah ama la xiriirta ilmaha.
- u dhaqmay ilmaha ama carruurta si ay u muujiyaan inay khatar u noqon karaan inay waxyeello u geystaan carruurta; ama
- waxay u dhaqmeen ama u dhaqmeen qaab muujinaya inaysan ku habboonayn inay la shaqeeyaan carruurta.

2.8.1 Tallaabo deg deg ah waa in la qaadaa:

- Ha la hadlin qofka aad ka welwelsan tahay.

- Eedeymaha ama walaaca ku saabsan asxaabta, booqdayaasha, mutadawiciinta iyo qandaraaslayaasha waa in si toos ah loogu soo wargeliyaa Macallinka / Maamulaha oo raaci doona tilmaamaha Ilaalinta Badbaadada Carruurta ee Waxbarashada (Qaybta afaraad: Ilaalinta welwelka iyo eedeymaha laga sameeyay shaqaalaha, oo ay ku jiraan macallimiinta sahayda, mutadawiciinta iyo qandaraaslayaasha).
- Haddii walaacu la xiriyo Madaxa Macallinka / Maamulaha waa in lagu wargeliyaa Guddoomiyaha Guddoomiyaha, kaas oo xiriir la sameyn doona [Sarkaalka Maamulka Deegaanka ee loo qoondeeyay \(LADO\)](#) waxayna go'aan ka gaari doonaan tallaabo kasta oo loo baahan yahay.
- Haddii uu jiro khilaaf dano ah oo hor istaagaya geeddi-socodkan warbixinta, shaqaaluhu waxay si toos ah ugu soo wargelin karaan LADO.
- Haddii eedeymaha ay ku saabsan yihiin xubin ka mid ah shaqaalaha sahayda, dugsigu wuxuu hoggaanka u qaadi doonaa iyo weydiimaha horumarka ee LADO, isagoo sii wadaya inuu la shaqeeyo oo uu la shaqeeyo hay'adda shaqaalaynta.
- Eedeymaha ku saabsan daryeelayaasha korinta ama qof kasta oo ku jira boos kalsooni leh oo la shaqeeya ama iskaa wax u qabso la leh carruurta waa in loo gudbiyaa LADO maalinta eedeymaha la soo sheegayo. Shaqaalaha sooshaalka ee ilmaha loo qoondeeyay waa in sidoo kale la ogeysiyyaa maalinta. Dugsigu waa inuusan sameyn wax baaritaan ah haddii LADO ay ku taliso tan.

2.8.2 - Welwelka heerka hoose

Tan waa in la akhriyaa iyadoo lala kaashanayo xeerka anshaxa shaqaalaha iyo Ilaalinta Badbaadada Carruurta ee Waxbarashada (Qaybta 4). Walaaca heerka hoose ma aha mid aan muhiim ahayn. Nidaamkan waa in loo adeegsadaa dhacdooyinka marka walaaca ku saabsan anshaxa xirfadeed uusan buuxin xadka lagu qeexay bilowga qaybtan.

- Warbixinnada waa in lagu sameeyaa iyadoo la raacayo hababka goobaha u gaarka ah, iyada oo loo marayo gudbinta DSL. **Southville Primary** waxay abuurtaa jawi ay shaqaalaha lagu dhiirrigeliyo oo ay dareemaan kalsooni ay is-gudbiyan halka ay ku heleen xaalad.
- DSL waxay wax ka qaban doontaa dabeecadda aan xirfad lahayn waxayna taageeri doontaa shakhsiga inuu saxo marxaladda hore iyadoo la siinayo jawaab celin, xasaasi ah, iyo wax ka qabashada walaacyada noocan oo kale ah marka la kiciyo.
- Dib u eegis iyo sax wixii cillad ah ee ku jira nidaamka badbaadada goobta.

2.9 Caafimaadka maskaxda iyo fayoobaanta. (Jaantuska qulqulka waxaa laga heli karaa [Lifaaga B](#) si loo muujiyo qaybtan)

Dugsiyada iyo kulliyadaha waxay door muhiim ah ka ciyaaraan taageerida caafimaadka maskaxda iyo fayoobaanta ardaydooda. Dhibaatooyinka caafimaadka dhimirka waxay noqon karaan, xaaladaha qaarkood, tilmaame muujinaya in ilmuu la kulmay ama halis ugu jiro inuu la kulmo xadgudub, dayacaad ama ka faa'lideysi, iyo ama laga yaabo inuu u baahdo taageero caawimaad hore.

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu ballan qaadayaa inuu fuliyo waxyaabaha soo socda.

- Aqoonsiga hore ee u nuglaanta dhibaatooyinka caafimaadka maskaxda iyadoo dib loo eegayo xaadiritaanka, dabeeccadda, helitaanka, iyo diiwaanka ilaalinta ugu yaraan muddo kasta.
- Hubso in carruurtu ay soo sheegi karaan oo ay wadaagi karaan walaaca iyadoo la raacayo qaybta [2.1 Warbixinta walaaca](#) siyaasaddan.
- Shaqaaluhu waxay raaci doonaan hannaanka ilaalinta marka la eego warbixinta walaaca lagu qeexay [Lifaaga B](#) si DSL / Ku-xigeenka DSLs (iyo xubnaha ballaaran ee kooxda ilaalinta sida SENDCo) ay qiimeyn karaan haddii ay jiraan nuglaansho kale oo la aqoonsan karo oo taageero isku dheelitiran la tixgeliyo.
- Shaqaaluhu waxay hubin doonaan caafimaadka iyo badbaadada degdegga ah ee ilmaha muujinaya dhibaato caafimaad oo maskaxeet oo ba'an. Tani waxay u baahan kartaa taageero ka timaadda adeegyada degdegga ah ee 999 haddii ilmuu halis ugu jiro waxyeelo degdeg ah.
- DSLs / Ku-xigeenadu waxay tixgelin doonaan haddii kiis lagu maareyn karo gudaha, iyada oo loo marayo caawimaad hore, ama ay tahay inay ku lug yeeshaan hay'adaha kale sida looga baahan yahay iyadoo la raacayo qaybta [2.4 - Shaqada Hay'adaha Badan](#).
- Goobtu waxay la xiriiri doontaa oo la shaqeeyn doontaa bartaha iyo waalidiinta / daryeelayaasha si loo hubiyo in faragelinta ay danaha ugu jirto ilmaha.
- DSL-yadu waxay la xiriiri doonaan shaqaalaha si loo hubiyo in isbeddello macquul ah la sameeyo loona horumariyo siyaabo lagu taageerayo helitaanka natijjooyin waxbarasho oo wanaagsan.
- Kaliya xirfadlayaasha si habboon u tababaray waa inay isku dayaan inay ogaan karaan dhibaatada caafimaadka maskaxda - DSL-yada iyo kooxda hoggaanka sare waa inay awood u yeeshaan inay helaan talo takhasus leh iyada oo loo marayo adeegyada bartilmaameedka ah ama iyada oo loo marayo [deegaanka Takhasuska Caafimaadka Maskaxda ee Aasaasiga ah ee Adeegyada La-talinta Carruurta iyo Qoyska](#).

2.9.1 - Habka ilaalinta macnaha guud ee caafimaadka maskaxda

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu hubin doonaa in tallaabooyinka ka hortagga ah ee la xiriira bixinta ilaalinta manhajka ay siin doonaan fursado ardayda si ay u aqoonsadaan goorta ay u baahan karaan caawimaad, iyo inay horumariyan adkeysiga.

Goobtu waxay qaadan doontaa 'habka dugsiga oo dhan' si:

- Bixinta waxbarid tayo sare leh oo ku saabsan caafimaadka maskaxda iyo fayoobaanta manhajka
- Lahaanshaha dhaqan kor u qaadaya caafimaadka maskaxda iyo fayoobaanta.
- Haysashada jawi kor u qaadaya caafimaadka maskaxda iyo fayoobaanta.
- hubinta in ardayda iyo shaqaaluhu ay ka warqabaan oo ay awoodaan inay helaan adeegyo kala duwan oo caafimaadka dhimirka ah.
- taageerida fayoobaanta shaqaalaha.

- Si ay uga qayb qaadato kaqeybgalka ilmaha iyo waalidka / daryeelaha.

2.10 Badbaadada Online

Badbaadada khadka tooska ah waa mawduuc isku dhafan oo isku dhafan oo leh tixgelin kale oo ilaalin ah. Waxaa muhiim ah in DSL ay hoggaanka u qaadato hubinta in faragelinta ay wax ku ool tahay. Tani waxay ka dhigan tahay isku dubaridka taageerada iyo la shaqeenta asxaabta kale ee goobta kuwaas oo laga yaabo inay leeyihiin khibrad farsamo oo dheeraad ah sida maamulaha IT.

Dugsiga Hoose ee Southville waxaa ka go'an inuu wax ka qabto arrimaha badbaadada internetka ee ku saabsan waxyaabaha ku jira, xiriirka, anshaxa iyo ganacsiga. Tan waxaa ka mid ah:

- Si loo hubiyo in nabadjelyada internetka ay ka walaacsan tahay siyaasadaha iyo habraacyada khuseeya.
- Badbaadada khadka tooska ah waxay ku dhex jirtaa tababarka ilaalinta shaqaalahaa iyo ilaalinta manhajka.
  - Qirashada in xadgudubka ilmaha-ilmaha uu ku dhici karo iyada oo loo marayo tikniyoolajiyadda moobiilka iyo caqliga leh ee u dhexeeya shakhsiyaadka iyo kooxaha. Tan waa in lagu wajaho isla geeddi-socodka lagu qeexay qaybta 2.7 Ka jawaabista dhacdooyinka waxyeelada ilmaha-ilmaha **oo la akhriyaa iyadoo lala kaashanayo siyaasadaha la xiriira** Southville Primary.
  - Bixinta waxbarashada iyada oo loo marayo barashada fog waxay u hoggaansami doontaa talooyinka dowladda ee hadda jira [Bixinta waxbarashada fog: hagitaan loogu talagalay dugsiyada - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#).
  - Waxtarka awoodda goobtu si loo ilaaliyo carruurta marka la eego shaandhaynta iyo kormeerka, amniga macluumaadka iyo maareynta marin u helka oo ay weheliso kuwa kor ku xusan ayaa dib loo eegi doonaa sanad kasta iyadoo la raacayo heerarka dhijitaalka ah iyo tikniyoolajiyadda ee dugsiyada iyo kulliyadaha [La kulanka heerarka dhijitaalka ah iyo tikniyoolajiyadda ee dugsiyada iyo kulliyadaha - Shaandhaynta iyo kormeerka heerarka dugsiyada iyo kulliyadaha - Hanuuninta - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#)

Lifaaqa A - Tilmaamaha Muhiimka ah ee arrimaha ilaalinta.

Dhammaan tilmaamaha muhiimka ah ee waaxda waxbarashada ee la xiriira goobaha waxbarashada waxaad ka heleysaa bogga soo socda <https://www.bristolsafeguardingineducation.org/guidance/>

Tilmaamaha kale ee hay'adaha badan iyo siyaasadaha Iskaashiga Badbaadinta Deegaanka:

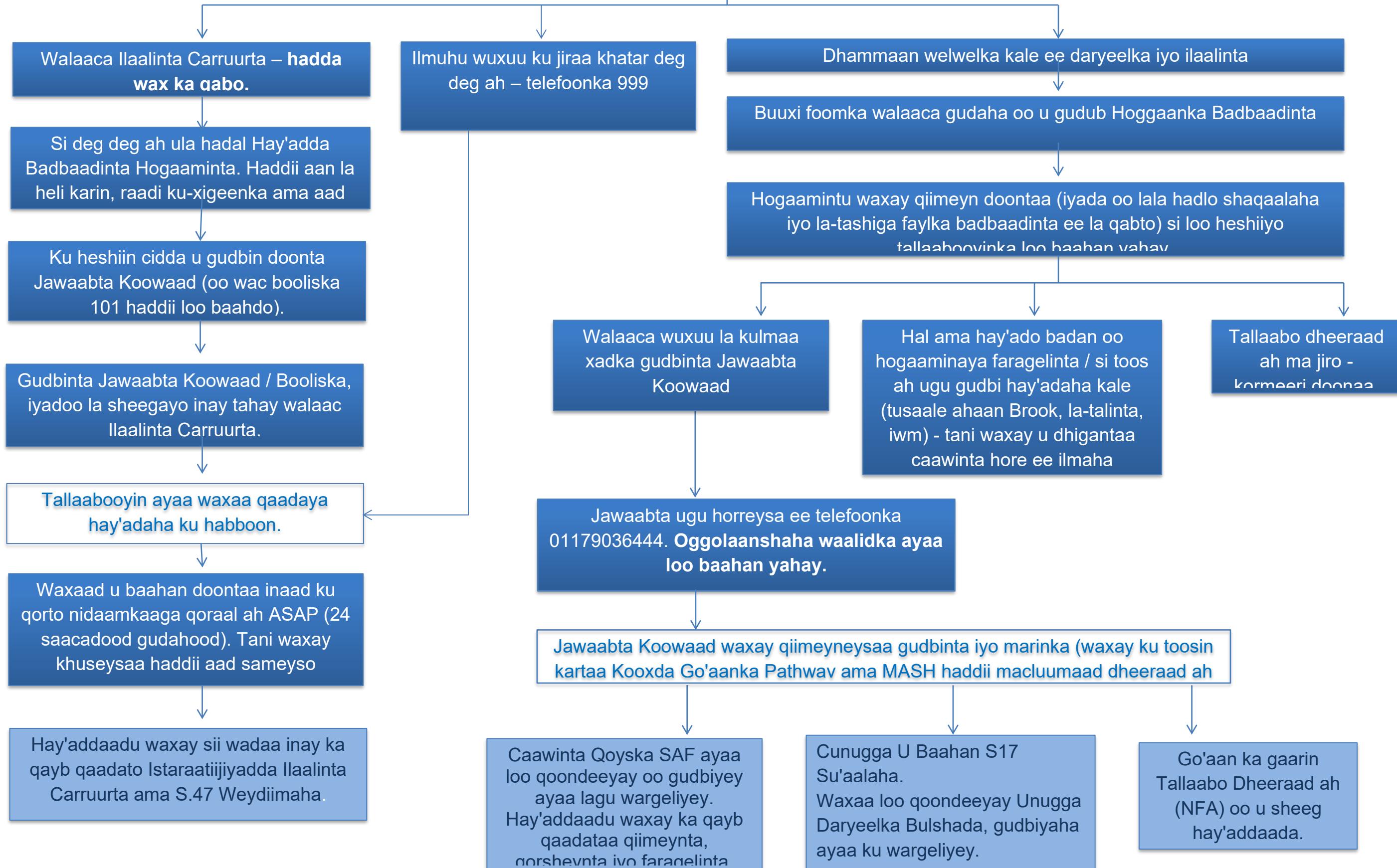
- Waayo, Bristol - [Bristol badbaadinta carruurta](#)

- Koonfurta Glos - [Koonfurta Glos oo badbaadinaysa carruurta](#)

Lifaaqa B - Warbixinta walaaca

- Shaxda Socodka Welwelka Warbixinta (Bristol) - [Riix halkan](#)
- Shaxda socodka geeddi-socodka ee ka jawaabista dhacdooyinka dhacdooyinka ilmaha-ilmaha iyo welwelka Caafimaadka Maskaxda - [Riix halkan](#)
- Boodhadhka xiriirada ilaalinta hay'adaha badan (Bristol) - [Riix halkan](#)
- Xiriirada maxalliga ah ee ballaaran isticmaal bogga soo socda - [Badbaadinta Bristol ee Waxbarashada Liiska Xiriirada Deegaanka](#)
- Xiriirada Maamulka Deegaanka ee deriska ah - [Riix Halkaan](#)

Aad ka walwalsan tahay ilmaha.

Iyadoo aan loo eegin waxa natijada, sii wad kormeerk, dib u gudbi ama kor u qaad sida ku habboon. Ka qayb qaadashada dhammaan qiimeynta iyo qorshayaasha. Gudbinta Chase haddii aan lagu wargelin - tani

Dhammaan shaqaalaha waa inay ogaadaan in dhibaatooyinka caafimaadka dhimirka ay noqon karaan, xaaladaha qaarkood, tilmaan muujinaya in ilmuu la kulmay ama halis ugu jiro inuu la kulmo xadgudub, dayacaad ama

Badbaadinta Jawaabta Caafimaadka Maskaxda iyo Xadgudubka Carruurta

Dhammaan shaqaalaha waa inay ogaadaan in carruurtu ay awood u leeyihiin inay ku xadgudbaan carruurta kale. Dhammaan shaqaalaha waa inay si cad u caddeeyaan siyaasadda iyo habraacyada goobahooda ee

Waxaa jira cabsi ku saabsan caafimaadka maskaxda ee ilmaha.

Kaliya xirfadlayaasha si habboon u tababaray waa inay isku dayaan inay ogaadaan dhibaatada caafimaadka maskaxda. Shaqaalaha, si kastaba ha noqotee, waxay si fiican ugu habboon yihii inay kormeeraan carruurta maalin kasta oo ay aqoonsadaan kuwa dhaqankoodu soo jeedinayo inay la

Si loo hubiyo badbaadada ilmaha (carruurta) ku lug leh iyo helitaanka taageerada dhallinyarada kale ee ay saameeyeen

Diwaangeli walaaca / dhacdada iyadoo la raacayo siyaasadda ilaalinta iyo ilaalinta carruurta ee goobtaada (tusaale ahaan CPOMs). DFS iyo Xildhibaanada Mooshinka ka gudbiyay Mooshinka ka dhanka ah Walaaca waxaa dib u eegis ku sameeyay DSL iyo kooxda badbaadinta. Macluumaadka waa in lagu tixraacaa kaqeybgalka, diwaanka dabeeecadda, helitaanka iyo wixii walaac ah ee ilaalinta iyo ilaalinta carruurta.

Waxaa laguu ogeysiinaya dhacdo ama qaab xadgudub ilmo ah

Tusaalooyinka suurtagalca ah ee xadgudubka ilmaha

- Xoogsheegashada (iyo xadgudubka internetka)
- Xadgudub jireed
- Xadgudubka galmaada iyo dhibaateynata galmaada
- Upskirting
- Sexting (dhallinyarada soo saaray)

Tilmaamo dheeri ah oo loo adeegsaday in laga jawaabo walaaca:

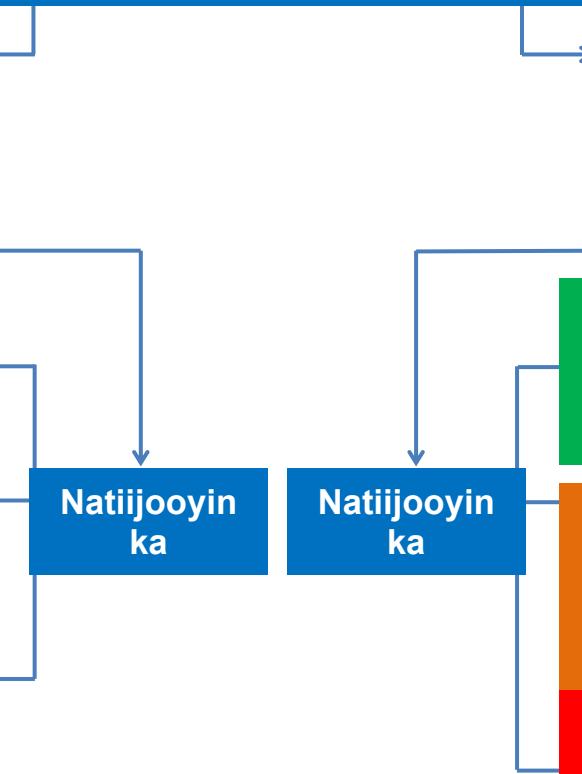
- *Caafimaadka dhimirka iyo habdhaqanka dugsiyada* ([link](#))
- *Kor u qaadista caafimaadka maskaxda iyo* ([link](#))

Welwelka iyo baahida dib u eegista oo ay weheliyan bartaha iyo qoyska

Walaaca waxaa lagu maareyn karaa gudaha iyada oo loo marayo caawimaad hore oo ku saleysan dejinta, taageerada iyo calaamadaha.

Welwelku wuxuu u baahan yahay taageero dheeri ah oo ka timaadda hay'ad bartilmaameed ah ama Takhasuska Caafimaadka Maskaxda ee Aasaasiga ah.

Walaaca ilaalinta carruurta oo u baahan gudbinta daryeelka bulshada si loo qiimeeyo sida ku xusan s.17 ama s.47 ee Sharciga Carruurta 1989. Dugsigu wuxuu sidoo kale si toos ah ugu tixraaci karaa CAMHs.

Tilmaamo dheeri ah oo loo adeegsaday si looga jawaabo walaaca

- *Ra'iisul Wasaare Khayre Oo Ka Tacsiyeeyay Geeridii Naxdinta Lahayd Ee Ku Timid Iskuulada Iyo Dugsiyada Sare (Sawiro)*
- *Dabeeecadaha Galmaada Qalabka Iftiinka Gaadiidka* ([link](#))

Walaaca lagu maareeyo gudaha iyada oo loo marayo taageerada xoolaha, ilaalinta macnaha guud, hababka dib u soo celinta, RSE / PSHE. Dejinta waxay ku wargelisaa waalidiinta / daryeelayaasha dhacdada iyo ficiillada.

Ku celi dhacooyinka ama kuwa walaaca dhexdhexaadka ah - Sameyn taageerada xoolaha, ilaalinta macnaha guud, hababka dib u soo celinta, RSE / PSHE. Dejinta waxay ku wargelisaa waalidiinta / daryeelayaasha dhacdada iyo ficiillada.

Welwelka ilaalinta carruurta / arrin dambiyeed. U gudbi daryeelka bulshada iyo / ama booliska si loo tixgeliyo qiimeyn taageerada xoolaha, ilaalinta macnaha guud, hababka dib u soo celinta, RSE / PSHE. Dejinta waxay ku wargelisaa waalidiinta / daryeelayaasha dhacdada iyo ficiillada.

Xiriirada hay'adaha badan

If you have concerns about a child/young person in Bristol

If a child is at immediate risk call the POLICE	POLICE 999	
To make a referral, i.e. a child is likely to suffer or is suffering significant harm, call children's social care.	FIRST RESPONSE - 0117 9036444	
Out of Hours Referrals	EMERGENCY DUTY TEAM - 01454 615 165	
Mental Health Crisis (24 hours, 7 days a week)	Bristol Mental Health - 0300 555 0334	
To raise concerns and ask for advice about radicalisation (also contact First Response).	PREVENT DUTY - 01278 647466 PreventSW@avonandsomerset.police.uk	
To liaise with the specialist Safeguarding Police unit	Lighthouse Safeguarding Unit (Avon and Somerset police) 01278 649228 LighthouseBristol@avonandsomerset.police.uk	
For advice and guidance about whether to make a referral	Family Help	
South 0117 9037770	East Central 0117 3576460	North 0117 3521499

If you have concerns about a professional working with a child...

To raise concerns and ask for guidance in relation to the conduct of someone who works with children	Local Authority Designated Officer - (LADO) T: 0117 9037795 KBSP LADO notification form
--	--

For information, advice and guidance in relation to safeguarding policy and procedures.

Safeguarding in Education Team		
T: 01179222532		
E: Safeguardingineducationteam@bristol.gov.uk		
South Advisor Helen Macdonald helen.macdonald@bristol.gov.uk k 01179222533	East Central Advisor Vacant Safeguardingineducationteam@bristol.gov.uk k 01179222532	North Advisor Elisabeth Clark elisabeth.clark@bristol.gov.uk 01179222534
Child sexual exploitation	Operation Topaz (Avon and Somerset Police) https://www.avonandsomerset.police.uk/forms/vul	

Xiriirada Ammaanka ah

Gudbinta Degdegga ah iyo Talobixinta Xadka: Dhammaan gudbinta degdegga ah, codsiyada adeegga (**oo ay ku jiraan Hubka iyo Daroogada Dugsiyada**), iyo talooyinka marinka, la xiriir Jawaabta Koowaad: **T: 0117 903 6444**

Taageerada Iskaashiga: Si aad u codsato taageero aan deg deg ahayn, oo aan kiis ahayn oo gaar ah oo ka socota Kooxda Iskaashiga (sida wadatashiga, tababarka, ama isuduwidda ku saabsan walaacyada soo baxaya)
E: safersconnections@bristol.gov.uk

U sheeg ilmo ka maqan waxbarashada	Golaha Magaalada Bristol - Daryeelka Waxbarashada https://www.bristol.gov.uk/schools-learning-early-years/children-missing-education-cme
Carruurta ay saameeyeen guurka qasabka ah	Unugga Guurka Qasabka ah T: (0) 20 7008 0151 E: fmu@fco.gov.uk
La-talinta Badbaadada Khadka Tooska ah	Khadka Caawinta Badbaadinta Xirfadlaha ah ee Khadka Tooska ah T: 0344 381 4772 E: helpline@saferinternet.org.uk
Warbixinta xadgudubka internetka iyo qurxinta	Amarka Ka Faa'iideysiga Carruurta iyo Ilaalinta Khadka Tooska ah https://www.ceop.police.uk/ceop-reporting/
Talooyinka gudniinka fircoonia ah	Khadka Caawinta Gudniinka Fircooniga ah ee NSPCC T: 0800 028 3550E: fgmhelp@nspcc.org.uk
Taageerada Xadgudubka Qoyska (Bristol)	Agaasinka adeegyada maxalliga ah iyo kuwa qaranka https://www.bristol.gov.uk/crime-emergencies/abuse-violence
Daryeelayaasha Dhallinyarada – talo iyo taageero.	Xarunta Taageerada Daryeelayaasha T: 0117 958 9980 W: https://www.carerssupportcentre.org.uk/young-carers/contact-young-carers/
Siyaasad Xirfadeed Oo La Ogaaday In Ay Ka Faa'ideystaan	Khadka tooska ah ee NSPCC Whistleblowing T: 0800 028 0285E: help@nspcc.org.uk

Caafimaadka Dhimirka ee Carruurta iyo Dhallinyarada (CAMHS)

Takhasuska Caafimaadka Dhimirka ee Aasaasiga ah (talo)
Caafimaadka Dhimirka ee Carruurta iyo Dhallinyarada

Koonfur 0117 3408121	East Central 0117 3408600	Woqooyi 0117 3546800
Iskaashiga Caafimaadka Maskaxda ee Avon iyo Wiltshire NHS Trust 24/7 khadka dhibaatada: 0800 953 1919		
Noqo Ammaan 0117 3408700		

Talo ku saabsan
dabeeecadda galmada
ee waxyeellada leh.

W: <https://www.awp.nhs.uk/camhs/camhs-services/HSB-services/be-safe>

Brook Qalabka Iftiinka Taraafikada

[CPD: Koorsada Qalabka Iftiinka Gaadiidka ee Brook \(RSE\)](#)

Xiriirada kale ee Maamulka Deegaanka

Maamulka deegaanka ee uu ilmuuhu deggan yahay	Faahfaahinta xiriirka	Saacadaha ka baxsan / Weekend
Koonfurta Gloucestershire	<p>Helitaanka iyo Jawaabaha Kooxda</p> <p>T: 01454 866000 - Isniinta ilaa Khamiista 9.00 – 5.00, 4.30 Jimcaha E: accessandresponse@southglos.gov.uk W: Kooxaha Helitaanka iyo Jawaabta (ART) Golaha Koonfurta Gloucestershire (southglos.gov.uk)</p>	Kooxda Waajibaadka Degdegga ah
Waqooyiga Somerset	<p>Hal Barta Helitaanka</p> <p>T: 01275 888 808 – Isniin-Khamiis 8.45am-5pm, Jimcaha 8.45am-4.30pm W: Carruurta, dhallinyarada iyo qoysaska Golaha Waqooyiga Somerset (n-somerset.gov.uk)</p>	01454 615165
Bath iyo Waqooyi Bari Somerset (BANES)	<p>Adeegyada shaqada sooshaalka ee carruurta</p> <p>T: 01225 396312 ama 01225 396313 Isniin-Khamiista 8:30 subaxnimo ilaa 5 galabnimo, Jimcaha 08:30-4:30 galabnimo E: ChildCare Duty@bathnes.gov.uk W: Warbixin walaac ku saabsan ilmo Bath iyo Golaha Waqooyi Bari Somerset (bathnes.gov.uk)</p>	

Lifaaqa C - Ka hortagga shaacinta xadgudubka, dayaca, ama ka faa'iideysiga.

Marka ilmuuhu ii sheego xadgudubka, dayaca ama ka faa'iideysiga uu la kulmay, maxaan xusuustaa?

- Xasilloon.
- Ha u sheegin naxdin, xanaaq ama ceeb.
- U xaqiji ilmaha. U sheeg inaad ku faraxsan tahay inay kula hadlayaan.
- Weligaa ha ballan qaadin qarsoodiga ah. U xaqiji inaad isku dayi doonto inaad caawiso, laakiin u sheeg ilmaha in laga yaabo inaad u baahan tahay inaad dadka kale u sheegto si aad tan u sameyso. Sheeg cidda tani noqon doonto iyo sababta.
- Ku dhiirrigeli ilmaha inuu la hadlo, laakiin ha weydiin "su'aalaha hogaaminta" ama ha ku riixin maclummaad. Iisticmaal su'aalaha 'ii sheeg, ii sharax, ii sharax' (TED) su'aalaha.
- Dhegayso oo xusuuso.
- Hubi inaad si sax ah u fahamtay waxa ilmuuhu isku dayayo inuu kuu sheego.
- Waad ku mahadsan tahay ilmaha inuu kuu sheego. Waxa uu sheegay in ay xaq u leeyihiin in ay ilaaliyaan oo ay ilaaliyaan.
- Waa wax aan habboonayn in wax faallo ah laga bixiyo dambiiлаha lagu eedeyay.
- Ogsoonow in ilmuuhu uu dib ugu laaban karo wixii uu kuu sheegay. Waxaa muhiim ah in la qoro wax kasta oo aad maqashay.
- Dhamaadka wada hadalka, mar kale u sheeg ilmaha cidda aad u sheegeyso iyo sababta qofkaas ama dadkaas ay u baahan yihiin inay ogaadaan.
- Sida ugu dhakhsaha badan ee aad awoodo ka dib, samee diiwaan faahfaahsan oo ku saabsan wada hadalka adoo adeegsanaya luqadda ilmaha. Ku dar wixii su'aalo ah ee laga yaabo inaad weydiisay. Ha ku darin wax fikrado ah ama fasiraad.

NB Ma aha doorka shaqaalaha waxbarashada inay raadsadaan shaacinta. Doorkoodu waa inay arkaan in wax khaldan ay noqon karaan, weydiyaan, dhageystaan, diyaar u ahaadaan oo ay isku dayaan inay waqtii u sameeyaa inay la hadlaan.

- 5 'R's waxay waxtar u leeyihiin fahamka waxa waajibaadka xirfadlayaasha ah ee la xiriira ka jawaabista dhacdada.

Aqoonso – Ka jawaab – Xaqiji – Tixraac - Diiwaan gelin

Lifaaqa D: Noocyada xadgudubka iyo dayaca

Xadgudubka iyo dayaca waxaa lagu qeexaa sida xun loola dhaqmo ilmaha oo qof uu ku xadgudbi karo ama dayaci karo ilmo isagoo waxyeello u geysanaya, ama ku

guuldareysta inuu ka hortago waxyeello. Waxaa laga yaabaa in ay ku xadgudbaan qof weyn ama qof weyn ama ilmo kale ama carruur.

Dhammaan shaqaalaha dugsiga iyo kulliyadda waa inay ogaadaan in xadgudubka, dayaca iyo arrimaha ilaalinta ay dhif yihiin dhacdooyin madax-bannaan oo lagu dabooli karo hal qeexitaan ama calaamad. Xaaladaha badankood, arrimo badan ayaa isku dhafan midba midka kale. Carruurta leh Baahiyaha Waxbarashada Gaarka ah iyo Naafada (SEND) caqabado dheeri ah ayaa jiri kara marka la aqoonsanayo xadgudubka iyo dayaca, kuwaas waxaa ka mid ah:

- Fikradaha in tilmaamayaasha xadgudubka suurtagalka ah sida dabeeecadda, niyadda iyo dhaawaca ay la xiriiraan naafanimada ilmaha iyada oo aan laga faa'iideysan dheeraad ah.
- inay u nugul tahay go'doominta kooxda asxaabta marka loo eego carruurta kale.
- suurtagalmimada carruurta qaba SEN iyo naafada inay si aan sinnayn u saameeyeen dabeeecadaha sida xoogsheegashada, iyada oo aan muuqan wax calaamado ah; iyo
- Caqabadaha isgaarsiinta iyo dhibaatooyinka ka gudbaya caqabadahan.

Si wax looga qabto caqabadahan dheeraadka ah, dugsiyada iyo kulliyadaha waa inay tixgeliyaan taageero dheeri ah oo xoolo dhaqato ah oo loogu talagalay carruurta qaba SEND.

Kuwa soo socda waa qeexitaanka xadgudubka iyo dayaca sida ku xusan Wada Shaqeynta Ilaalinta Carruurta, si kastaba ha noqotee, mas'uuliyadda ugu dambeysa ee qiimeynta iyo qeexidda nooca xadgudubka ilmaha ama dhallinyarada laga yaabo inay la kulmaan waa tan Booliska iyo Adeegyada Carruurta - mas'uuliyaddeenu waa inaan fahamno waxa nooc kasta oo xadgudub ah yahay iyo sida ay tani u saameyn karto daryeelka iyo horumarka carruurteena iyo halka aan ku hayno Welwelka ah in ilmo ama qof dhallinyaro ah ay halis ugu jiraan xadgudub iyo dayacaad (hal ama in ka badan oo qaybood ah ayaa lagu dabaqi karaa) si loo qaado tallaabo ku habboon sida ugu dhakhsaha badan.

Xadgudubka jirka: nooc ka mid ah xadgudubka oo ku lug yeelan kara garaacidda, ruxruxa, tuurista, sumeynta, gubashada ama gubashada, hadhuudhka, ceejinta ama haddii kale waxyeello jireed u geysto ilmaha. Dhaawac jireed ayaa sidoo kale sababi kara marka waalidka ama daryeelaha uu been abuuro astaamaha, ama si ula kac ah u keeno, xanuunka ilmaha.

Dayaca: ku guuldareysiga joogtada ah ee la kulma baahiyaha aasaasiga ah ee jirka iyo / ama maskaxda ee ilmaha, oo ay u badan tahay inay keento cillad halis ah oo ku yimaada caafimaadka ama koritaanka ilmaha. Dayacaad ayaa dhici karta inta lagu jiro uurka sababo la xiriira isticmaalka maandooriyaha hooyada. Marka

ilmuhu dhasho, dayaca waxaa ku lug yeelan kara waalidka ama daryeelaha ku guuldareysta: bixinta cunto, dhar iyo hoy ku filan (oo ay ku jiraan ka reebista guriga ama ka tagista); ka ilaali ilmaha waxyeello jireed iyo shucuur ama khatar; hubinta kormeer ku filan (oo ay ku jiraan adeegsiga daryeel bixiyeyaa aan ku filnayn); Si kastaba ha noqotee, hubi inaad hesho daryeel caafimaad ama daryeel caafimaad oo ku habboon. Waxa kale oo ka mid noqon kara dayaca, ama ka jawaab celin la'aanta, baahiyaha aasaasiga ah ee shucuurta ilmaha.

Xadgudubka shucuurta: xadgudubka shucuurta ee joogtada ah ee ilmaha sida inuu u keeno saameyn daran oo xun oo ku saabsan horumarka shucuurta ilmaha. Waxay ku lug yeelan kartaa u gudbinta ilmaha in ay yihiiin kuwo aan qiimo lahayn ama aan la jeclayn, aan ku filnayn, ama la qiimeeyo oo keliya illaa iyo inta ay daboolayaan baahiyaha qof kale. Waxaa ka mid noqon kara in aan la siinin ilmaha fursado uu ku muujiyo aragtidiisa, si ula kac ah u aamusiya ama 'lagu qoslo' waxa ay yiraahdaan ama sida ay ula xiriiraan. Waxaa laga yaabaa inay soo bandhigto da'da ama rajooyinka koritaanka aan habboonayn ee lagu soo rogay carruurta. Kuwaas waxaa ka mid noqon kara isdhexgalka ka baxsan awooddha koritaanka ilmaha iyo sidoo kale ilaalinta xad-dhaafka ah iyo xaddidaadda sahaminta iyo barashada ama ka hortagga ilmaha ka qaybgalka isdhexgalka bulshada ee caadiga ah. Waxaa laga yaabaa in la arko ama la maqlo sida xun ee qof kale. Waxay ku lug yeelan kartaa xoogsheegasho halis ah (oo ay ku jiraan xoogsheegashada internetka), taas oo keenta in carruurta ay inta badan dareemaan cabsi ama khatar, ama ka faa'iideysiga ama musuqmaasuqa carruurta. Heer ka mid ah xadgudubka shucuurta ayaa ku lug leh dhammaan noocyada xadgudubka ilmaha, in kasta oo ay kaligeed dhici karto.

Xadgudubka galimada: wuxuu ku lug leeyahay in lagu qasbo ama lagu sasabto ilmo ama qof dhallinyaro ah inuu ka qayb qaato falal galmo, oo aan daruuri ahayn in la helo rabshad heer sare ah, haddii ilmuhu ka warqabo waxa dhacaya iyo in kale. Waxqabadyadu waxay ku lug yeelan karaan xiriir jireed, oo ay ku jiraan weerarka galitaanka (tusaale ahaan kufsi ama galmo afka) ama falalka aan la galin sida siigaysiga, dhunkashada, xoqidda, iyo taabashada dharka ka baxsan. Waxaa sidoo kale ka mid noqon kara waxqabadyo aan xiriir lahayn, sida ku lug lahaanshaha carruurta firinta, ama soo saarista, sawirrada galimada, daawashada howlaha galimada, ku dhiirrigelinta carruurta inay u dhaqmaan siyaabo galmo aan habboonayn, ama qurxinta ilmaha si loogu diyaar garoobo xadgudubka (oo ay ku jiraan internetka). Xadgudubka galimada ma aha oo keliya ragga qaangaarka ah. Haweenku waxay sidoo kale sameyn karaan falal xadgudub galmo, sida carruurta kale.

Lifaaqa E: Tallaabooyin gaar ah oo lagu qaadayo arrimaha badbaadada mawduuca

Tilmaamaha guud ama qaranka laguma dari doono halkan. Soo koobid waajibaadka gaarka ah waa Ilaalinta [Badbaadada Carruurta ee Waxbarashada Lifaaqa B](#) iyo helitaanka hagitaanka maxalliga ah waxaa laga heli karaa [Lifaaqa A](#) ee dukumiintigan.

Iyada oo la aqoonsanayo in marinka ilaalinta carruurta ay 'u badan tahay inay la kulmto' waxyeello weyn, **Dugsiga Hoose ee Southville** Waxaa laga yaabaa inay u baahato inaad u gudbiso daryeelka bulshada ee carruurta. Halka ay suurtagal tahay, tani waxay ku lug yeelan doontaa ogeysiiska waalidka / daryeelaha haddii aysan bartaha gelin khatar dheeraad ah oo waxyeello ah. Xaaladaha kale oo dhan, macluumaadka ayaa la wadaagi doonaa iyadoo la raacayo qaybta. [2.2 Wadaagista macluumaadka.](#)

Waxa kale oo muhiim ah in la aqoonsado muhiimadda ay leedahay in lala xiriiro goobaha kale ee waxbarashada ee laga yaabo inay walaalo ka qayb qaataan. Waxay u badan tahay inay haystaan macluumaad dheeri ah oo taageeri doona aqoonsiga hore ee waxyeelada isla markaana horumarin doona qiimeyntaada baahida.

Waxyeello Ka Baxsan Guriga (HOtH) - oo ay ku jiraan Ka Faa'iideysiga Galmada Carruurta (CSE), Ka Faa'iideysiga Dambiyada Carruurta (CCE), khadadka degmada, waxyeelada internetka, addoonsiga casriga ah, xadgudubka carruurta.

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu hubin doonaa in faragelinta gargaarka hore la bixiyo isla marka walaaca HOtH la aqoonsado. La-talin iyo talo ayaa laga raadsan doonaa Maamulka Deegaanka iyo adeegyada bartirmaameedka ah si loo tixgeliyo taageerada ku habboon ee la heli karo. Ilmaha iyo qoysaskooda waxay qayb ka noqon doonaan qorshe kasta iyo faragelin kasta.

- Haddii ay jirto caddeyn ah in ilmuu la kulmayo HOtH, **Dugsiga Hoose ee Southville** wuxuu u gudbin doonaa Jawaabta Koowaad 0117 903 6444.
- Haddii ay jiraan sirdoon ama macluumaad muujinaya in ilmaha ama kooxda carruurta ah ay halis ugu jiraan ama ku lug leeyihin dambiyada, **Dugsiga Hoose ee Southville** wuxuu macluumaadka la wadaagi doonaa booliska iyada oo loo marayo 101 ama khadka tooska ah iyada oo loo marayo foomka warbixinta internetka ee Booliska Avon iyo Somerset:
<https://www.avonandsomerset.police.uk/forms/vul> Macluumaadkani wuxuu taageeri doonaa waxqabadka firfircoон ee lagu carqaladeynayo falal dambiyeed oo la xiriira ka faa'iideysiga ama waxyeelada ka baxsan guriga si ballaaran.
- **Dugsiga Hoose ee Southville** wuxuu la xiriiri doonaa Safer Connections si ay u taageeraan hay'adaha dheddooda, la-tashiga, iyo talooyinka ku saabsan ka jawaabista HOtH iyo hagitaan ku saabsan hirgelinta istiraatijiyadaha ilaalinta

macnaha guud si loo hagaajiyo badbaadada bartayaasha nugul.
safconnections@bristol.gov.uk

Xadgudubka qoyska

Hawlgalka Encompass waa nidaam wadaag macluumaad qaran oo goobaha waxbarashada lagu ogeysiyo marka booliska loogu yeero dhacdo xadgudub qoys ah. Qorshahani wuxuu awood u siinaya **Dugsiga Hoose ee Southville** inuu qaado tallaabo firfircoon oo uu sameeyo hagaajin macquul ah oo la xiriira maareynta dabeeecadda iyo helitaanka natijjooyin waxbarasho oo wanaagsan.

Marka la eego borotokoolka wadaagga macluumaadka ee hadda jira, xirfadlayaasha **looma oggola** inay wadaagaan macluumaadka iyaga oo aan marka hore ogolaansho ka raadsan booliska Avon iyo Somerset haddii ay taasi keento dhibbanayaasha iyo carruurta halis dheeraad ah oo waxyeello ah. Marka laga reebo tan marka macluumaadka lala wadaago goob cusub oo waxbarasho (qayb ka mid ah waajibaadka sharciga ah ee la xiriira wareejinta faylka Ilaalinta / Ilaalinta Carruurta, Ilaalinta Carruurta ee Waxbarashada).

Dugsiga Hoose ee Southville wuxuu raaci doonaa habraacyada Iskaashiga Badbaadinta Deegaanka ee Bristol marka la helo loona maareeyo macluumaadka iyada oo loo marayo Hawlgalka Encompass. Goobteennu waxay kor u qaadi doontaa dhaqan furan oo ilaalin ah si loogu oggolaado bartayaasha iyo qoysaska inay shaaca ka qaadaan oo ay dareemaan ammaan si ay uga hadlaan waaya-aragnimadooda iyo taageerada loo baahan karo.

Macluumaad dheeraad ah ayaa laga heli karaa iyada oo loo marayo bogagga internetka ee Golaha Degmada Bristol ee Kooxda Waxbarashada [Hawlgalka Encompass](#)

Gudniinka Fircooniga ah

Waajibaadka warbixinta khasabka ah: [Riix halkan si aad u hesho hagitaan dowlaadeed](#)

Tani waa waajib sharci ah oo saaran dhammaan xirfadlayaasha qabta shaqada waxbarista si ay booliska ugu soo wargeliyaan kiisaska la yaqaan ee gudniinka fircooniga ah iyada oo loo marayo 101. Tani waa marka ay yihiin:

1. waxaa lagu wargeliyay gabadh ka yar 18 sano in ficol gudniinka fircooniga ah lagu fuliyay; ama
2. Halkan Ka Daawo Muuqaalka

Kiisaskan waa in loo gudbiyaa DSL oo ka caawin doonta inay gutaan waajibaadkooda. Waxaa sidoo kale lagula talinayaa in wixii gudbin ah ee loo sameeyo booliska iyadoo la raacayo waajibaadka warbixinta khasabka ah waxaa

lala socdaa daryeelka bulshada ee carruurta si qiimeynta baahida iyo taageerada si isku mid ah loo tixgeliyo.

Safarka:

Tilmaamaha qaranka ayaa iftiimiyay in fasax loo aado waddan halis ah oo ay saameeyeen ay tahay mid walaac leh, hagitaan maxalli ah ayaa la sameeyay si looga hortago tallaaboooyin takoor ah oo ka dhan ah qoysaska ka imanaya bulshooyinka halista ku saameeyay.

- Qoysaska waxaa lagu dhiirigelinaya inay ogeysiyaan goobta waxbarashada markay raadinayaan inay safraan inta lagu jiro taariikhaha xilliga xilliga.
- Tani waxay kicin doontaa wadahadal lala yeesho xubin shaqaale ah oo ku takhasusay DSL / si ay ugala hadlaan oo ay u sharaxaan waxa gudniinka fircoonia ah ee ku jira; Waa wax aad u waxyeello badan oo sharci darro ah in lagu dhaqmo tan.
- Goobtu waxay dhameystiri doontaa [qiimeynta Khatarta Gudbinta Gudniinka Fircoonia](#) ah (oo laga heli karo [websaydhka Iskaashiga Badbaadada ee Bristol](#)) qoyska si loo aqoonsado taageero kasta oo qoysku u baahan karo marka la eego gudniinka fircoonia.
- Tallaabo isku dheelitiran ayaa la qaadayaa. Gudbinta daryeelka bulshada waa in aan si otomaatig ah loo sameyn - si kastaba ha noqotee waa in la sameeyaa haddii ay jiraan walaacyo halis ah oo laga helay Qiimeynta Khatarta Gudbinta Gudniinka Fircoonia.
- Qiimeyntan waa in lagu keydiyaa faylka Ilaalinta / Ilaalinta Carruurta ee ilmaha si looga fogaado in la soo celiyo dhacdooyinka cusub ee safarka.

Badbaadada Online

- **Lifaaqa D ee Badbaadada Carruurta ee Waxbarashada waxay muujineysaa tallaaboooyin dheeri ah oo ay tahay inay dugsiyadu qaadaan si ay ardayda u ilaaliyaan ammaanka internetka.**
- Walaaca ku saabsan kiisaska shaqsiyadeed ee ilmuu waxyeello u geystay iyada oo loo marayo warbaahinta internetka, talo iyo hagitaan waxaa lagu sameyn karaa iyada oo loo marayo **Khadka Caawinta Badbaadinta Xirfadlahaa ee Internetka**, T: 0344 381 4772, E: helpline@saferinternet.org.uk
- Halka ay jiraan kiisas la aasaasay oo ku saabsan xadgudubka internetka ama qurxinta, goobaha dugsigu waa inay ka digaan - **[Taliska Ka Faa'iideysiga Carruurta iyo Ilaalinta Internetka \(CEOP\)](#)**

Caafimaadka Maskaxda - oo ku xiran qaybta ka mid ah jirka ugu weyn ee siyaasaddan

Rabshadaha halista ah ee dhallinyarada

Si aad u akhrido iyadoo lala kaashanayo qaybta kor ku xusan ee ku saabsan ka faa'iideysiga dambiyada carruurta. Wararka naga soo gaaraya magaalada Muqdisho aaya sheegaya in qaraxa uu ahaa miinada nooca dhulka lagu aaso oo ay ku sugnaayeen dad shacab ah. **Hubka Weerarka ee Goobaha Waxbarashada**
Tilmaamaha Goobaha Waxbarashada

Waxaa muhiim ah in la ogado in haddii hub la adeegsado ama ay jirto hanjabaad la isticmaalo, waa in isla markiiba loo yeeraa boolisku

- Isla maalintaas hubka la helo Xulashooyinka Badbaadada ah waa in loogu yeeraa qiimeyn anshax badan oo halis ah. La-taliyaha Xiriirada Badbaadada ah ayaa go'aamin doona in qofka dhallinyarada ah uu buuxiyo shuruudaha 'Hubka Wadada Dugsiyada' wuxuuna isku dubaridi doonaa jawaabta Booliska iyo Adeegga Caddaaladda Dhallinyarada. Haddii shuruudaha faragelinta Hubka ee Dugsiga aan la buuxin (xaaladaha ay jiraan caddeyn hanjabaad ama waxyeello toos ah), La-taliyaha Xiriirada Badbaadada ah ayaa ka taageeri doona dugsiga inuu qaado tallaabooyinka ku habboon ee soo sheegista iyo yareynta halista socota.
- In kasta oo la qiray in go'aanka laga saarayo uu weli jiro Madaxa Macallinka / Maamulaha, waxaa lagugula talinaya in la-tashi lala yeesho Kooxda Xulashooyinka Badbaadada ah si aan ilmaha u sii gelin halis dheeraad ah oo waxyeello ah haddii laga reebo.
- Beddelka ka-saarista waa in marka hore la tixgeliyaa iyada oo la aqoonsan yahay in marka sidaas la sameeyo bartaha ay halis dheeraad ah ugu jirto waxyeello bulshada.
- Booliska waxaa lagu ogeysiin doonaa iyada oo loo marayo doodda hay'adaha badan ee lagu qabtay 'Guddiga Ka Baxsan Maxkamadda Dejinta' si looga hortago ardayda inay helaan diiwaan dambiyeed oo aan loo baahnayn.

Ka Hortagga Xagjirnimada - Ka Hortagga Waajibaadka

Dhammaan dugsiyada iyo kulliyadaha waxay ku xiran yihiin waajibaadka sida ku xusan qaybta 26 ee Xeerka La-dagaallanka Argagixisada iyo Amniga 2015 (CTSA 2015), iyagoo fulinaya howlahooda, inay "tixgeliyaan baahida loo qabo in laga hortago dadka in lagu soo jiito argagixisada". Waajibaadkan waxaa loo yaqaan waajibaadka ka hortagga.

Waajibaadka Ka Hortagga waa in loo arkaa qayb ka mid ah waajibaadka ilaalinta ballaaran ee dugsiyada iyo kulliyadaha ee ballaaran. Hoggaamiyeyaasha ilaalinta

ee loo qoondeeyay iyo hoggaamiyeyaasha kale ee sare waa inay bartaan hagida waajibaadka ka hortagga ee dib loo eegay : [England iyo Wales](#), gaar ahaan faqradaaha 57-76, kuwaas oo si gaar ah u khuseeya dugsiyada (oo sidoo kale daboolaya daryeelka carruurta).

Tilmaamaha waxaa lagu qeexay afar mawduuc oo guud:

- qiimeynta halista,
- ka shaqeynta iskaashiga,
- tababarka shaqaalaha, iyo
- Siyaasadaha IT.

Kobcinta Gaarka ah

Heshiiska korinta gaarka loo leeyahay waa mid si gaar ah loo sameeyo (iyada oo aan ku lug laheyn hay'adda maxalliga ah) si loo daryeelo ilmaha:

- Da'da ka yar 16 sano (ka yar 18 sano, haddii ay naafso tahay)
- qof aan ahayn waalid ama qaraabo dhow (* Qaraabada qoyska ee dhow waxaa lagu qeexaa 'awoowe, walaal, walaasha, adeer ama eeddo' waxaana ku jira walaalo iyo waalid; kuma jiraan habaryarta weyn ama adeero, awoowe ama ilmo adeero.)
- Si kastaba ha noqotee, waa in la sameeyaa 28 maalmood ama ka badan.

Kiisaska qabanqaabada korinta gaarka loo leeyahay waa in lagu soo wargeliyaa daryeelka bulshada ee carruurta si loo hubiyo in baahiyaha si ku filan loo qabto.

Tilmaamaha sharciga ayaa sheegaya in tan ay tahay in la sameeyo ugu yaraan 6 toddobaad ka hor inta aan heshiiska la bilaabin ama isla marka aad ka warqabto qabanqaabada. In aan sidaas la sameyn waa dambi dambiyeed.

Taageero dheeraad ah iyo hagaajin macquul ah waa in lagu sameeyaa goobta waxbarashada si kor loogu qaado helitaanka natijjooyinka waxbarasho ee wanaagsan.

Daryeelayaasha Dhallinyarada

Daryeelaha da'da yar waa qof ka yar 18 sano oo si joogto ah u siiya taageero shucuur iyo / ama wax ku ool ah iyo caawimaad xubin ka mid ah qoyska oo naafso ah, jir ahaan ama maskax ahaan xanuunsan ama si xun u isticmaala maandooriyaha.

Goobtu waxay taageeri doontaa bartayaasha ah daryeelayaasha da'da yar si ay u helaan taageero ku habboon. Si aad u ogaato waxa laga heli karo maxalliga ah, booqo [bogga Golaha Degmada Bristol](#)

Xarunta Taageerada Daryeelayaasha waxay sameyn kartaa qiimeyn baahida waxayna bixin kartaa taageero gaar ah. Wixii maclummaad dheeraad ah iyo inaad u gudbiso booqo [websaydhka Xarunta Taageerada Daryeelayaasha](#).

Carruurta ka soo jeeda socdaalka qasabka ah

Carruurta asal ahaan socdaalka qasabka ah waxay u nugul yihin dambiyada ama ka faa'iideysiga galimada ama laga yaabo in laga tahriibyo. Waxaa muhiim ah in shaqaaluhu fahmaan calaamadaha ay tahay in la fiiriyo, oo ay fahmaan [habraacyada](#) Habka Gudbinta Qaranka.

Waxaa jira arrimo kale oo gaar ah oo ilaalin ah oo la xiriira kooxdan tusaale ahaan qaangaarka ah, qiimeynta da'da, Dib-u-celinta Lacagta Dadweynaha, iyo ka imanaya waddamada ay ka badan yihin dhaqamada sida guurka qaangaarka ah ama guurka qasabka ah ama gudniinka fircooniqa ah ay ku badan yihin.

Goobtu waxay ka caawin doontaa shaqaalaha inay horumariyan oo ay ku dhejiyaan hab firfircooni oo ka hortagga cunsuriyadda dugsiga oo dhan oo ay qaataan hab xog-ogaal ah oo naxdin leh marka la taageerayo carruurtan iyo qoysaskooda.

Waxaa jira adeegyo taageero oo takhasus leh oo laga heli karo magaalada oo aad ka heli karto maclummaad dheeraad ah, booqo [bogagga internetka ee Kheyraadka Qaxootiga iyo Magangalyo-doonka ee Bristol - Bristol City of Sanctuary](#)

Soo koobida Geeddi-socodka EQIA

Siyaasadda:		Badbaadinta iyo ilaalintha carruurta					
EQIA waxaa dhammaystiray:		Andy Bowman (Maamulaha) iyo FGB					
Ka dib EQIA, ma jiraan wax saameyn ah oo suurtagal ah ayaa la aqoonsaday?							
Haa				Maya		✓	
Astaamaha la ilaaliyo ayaa saameyn ku yeelan kara?							
Da'da		Jihada galimada		Dib-u-meeleynta jinsiga		Iskaashiga guurka / guurka madaniga ah	
Naafada		Jinsiyadda (midabka, dhalashada, qowmiyadda ama asalka qaranka)				Uurka/ hooyada	
Jinsiga		Waayo-aragnimada nidaamka daryeelka				Diinta ama caqiidada	
Caddeyn nooce ah ayaa loo adeegsaday in lagu wargeliyo qiimeynta?							
Xogta	✓	Tirakoobka	✓	Wadatashiga	✓	Sahanka	✓
Aqonta bulshada		✓	Kale	✓	[Faahfaahin]		

Waa maxay wax ka beddelka la sameeyay?

-

Waa maxay tallaabooyinka / yareynta dheeraadka ah ee loo baahan yahay?

-

Kormeerka

Taariikh da		Looma baahna in lagu daro	✓	Ku darista kor ku xusan	
Taariikh da		Looma baahna in lagu daro	✓	Ku darista kor ku xusan	
Taariikh da		Looma baahna in lagu daro	✓	Ku darista kor ku xusan	